

Intervija ar
labklājības
ministri
Ilzi Viņķeli

3. lappusē

Gada sieviete —
līdere — vārkaviete
Janina Ancāne

4. lappusē

Lolītai Ziemelei-
Vilcānei — labākie
pastniekstāsti

5. lappusē

Četru valstu jaunie uzņēmēji iepazīna uzņēmējdarbību Latgalē

● Vācijas, Polijas, Francijas un Grieķijas pārstāvji pirmo priekšstatu par Latgali un Līvāniem guva Latgales mākslas un amatniecības centrā.

Līvānu un citos Latgales novados trīs dienas, iepazīstoties ar vietējo mazo uzņēmējdarbību, pavadīja grupa ar jauniem ļaudīm no Grieķijas, Polijas, Francijas un Vācijas. Ārzemju jaunieši Latvijā ieradās starptautiskās mūžizglītības programmas «Grundtvig» ietvaros.

Ciemiņi bija uzaicināti, realizējot projektu «Es dzīvošu». Projekta iniciators bija Jaunatnes organizāciju apvienība «IMKA Līvāni», bet iesniedzējs un īstenošanas — biedrība «IMKA Līvāni» ar Līvānu novada domes atbalstu. Ārvalstu jaunieši tika aicināti ciemos ar mērķi iepazīstināt ar mazajiem uzņemu-

miem un zemnieku saimniecībām Latgales novados.

Ciemiņi tika sagaidīti Rīgā, kur pēc iebraukšanas no dažādām valstīm viņi tika savstarpēji iepazīstināti, kā arī sniegta sākotnējā informācija par Latvijas galvaspilsētu. Pirmo nakti jaunieši pavadīja Rīgas viesnīcā. Otrajā dienā ceļš veda uz Līvāniem, kur priekšstats par Latgali tika guvs mākslas un amatniecības centrā, piedaloties centra darbnīcās, apskatot sendienās zemnieku lietotos darbarīkus. Ciemiņi tikās arī ar novada domes vadību. Dienas otrajā pusē ārzemnieku grupa devās uz zemnieku saimniecību «Zīlītes» Rožupes pagastā, kur īpašniece Bronislava Zīle pastāstīja, ar ko šī saimniecība nodarbojas — ar

augļu koku un aitu audzēšanu. Viesiem patika arī cienasts — ābolu tēja, siers, medus. Vakariņu laikā ciemiņi izbaudīja Aglonas maizes muzeja saimnieces Vijas Ancānes viesmīlību, bet nakšņošana bija organizēta hotelī Daugavpilī.

Nākamajā rītā ceļš veda uz strausu audzētavu Robežniekos, bet pēc tam ciemiņiem tika piedāvāta šķeldas ražošanas ceļa apskate Indrā un tikšanās ar tā īpašnieku. Indrā ārzemnieki iepazīnās arī ar linsēklu eļļas spiestuves darbu, apskatīja aušanas darbnīcas, tikās ar vietējiem mākslas un kultūras darbiniekiem. Atslodzei pēc nopietnās programmas noderēja pēršanās pirtī ar zemeņu maskām.

Turpinājums 5. lappusē.

Nepaspēji abonēt "NOVADNIEKU"?

Dari to šodien un
saņem laikrakstu pēc
piecām dienām!

Veidos reģionālu partiju Latgales problēmu risināšanai

Pagājušajā nedēļā plašsaziņas līdzekļi, atsaucoties uz Preiļu novada domes priekšsēdētāju Aldi Adamoviču, informēja, ka vairāki desmiti sabiedrībā pazīstamu cilvēku, tajā skaitā pašvaldību vadītāji, uzņēmēji, iestāžu vadītāji, parakstījuši aicinājumu par Latgales reģionālas partijas izveidi.

Partija, kuras dibināšanas kongress tiek plānots aprīļa nogalē vai maija pirmajā pusē, par galveno savā darbībā izvirza Latgales un Latvijas ekonomisko problēmu risināšanu. Partijas darbībā tiks aicināti iesaistīties dažādu tautību, vecumu un sociālo slāņu iedzīvotāji. Valodu jautājumā partija gatava iestāties par latviešu valodu kā vienīgo valsts valodu. Solīts, ka lielu uzmanību jaunais politiskais spēks veltīs Latgales kultūras un tradīciju izkopšanai. Par galvenajiem uzdevumiem partija izvirzījusi piedalīšanos vispārējās pašvaldību vēlēšanās nākamā gada vasarā, bet pēc tam arī Saeimas vēlēšanās.

Aldis Adamovičs atzīst, ka tuvākajā laikā tiks rīkotas tikšanās ar iedzīvotājiem, lai skaidrotu partijas veidošanas principus un meklētu domu biedrus. Jaunveidojamās partijas nosaukumā noteikti būšot Latgales vārds. «Kopš 1998. gada biju Tautas partijas biedrs. Pēc tās likvidēšanas saņēmu piedāvājumus iestāties kādā no četrām lielākajām partijām, kas pašlaik pārstāvētas Saeimā. Izprotot partiju uzbūvi un to, cik grūti ierindas biedriem ir ietekmēt lēmumu pieņemšanu, nosliecos par labu reģionālas partijas izveidei, kas būtu labi pārrēdzama un horizontāli (uz vienādiem principiem) pārvaldīta,» atzīst A. Adamovičs.

Latgales reģionālas partijas veidošanas iniciators ir Saeimas deputāts Jānis Lāčplēsis, viņu atbalsta Ludzas, Viļakas, Dagdas un citu pašvaldību vadītāji. Aicinājumu partijas izveidei parakstījuši arī vairāki Preiļu novada domes deputāti — Valentīna Liniņa, Juris Kovaļevskis un Alberts Vucāns.

Notiks donoru diena

Līvānu slimnīca informē, ka kārtējā donoru diena notiks **28. martā no pulksten 9.00 līdz 12.00 Līvānu slimnīcas telpās**. Gaidīti donori, sākot no 18 gadiem. Līdzīgu pasākumu organizē katru ceturksni.

VID seminārs Preiļos un Līvānos

Seminārs par fizisko personu mantiskā stāvokļa un nedeklarēto ienākumu deklarēšanu Preiļos notiks **19. martā plkst. 17.15 Preiļos, Raiņa bulvārī 22, klientu apkalpošanas centra zālē (2. stāvs)**, bet Līvānos interesentus gaidīs **19. martā plkst. 17.15 Līvānu inženiertehnoloģiju un inovāciju centrā Domes iela 3**.

Seminārs par uzņēmējdarbību laukaimniecībā

Lai informētu par Lauku atbalsta dienesta sniegtajam atbalsta iespējām uzņēmējdarbībai laukos, Līvānu novada dome **19. martā** organizē semināru — diskusiju «Uzņēmējdarbība — pašu labklājībai un novada izaugsmei».

Piedalīšanos seminārā apstiprinājusi Zemkopības ministrijas Lauku atbalsta dienesta vadītāja Anna Vītola-Helviga. Viņa informēs par atbalsta uzņēmumu radīšanai un attīstībai (nelauksaimnieciskā programma), kā arī par Lauku atbalsta dienesta administratīvajam aktualitātēm 2012. gadā: Lauku attīstības programmas 2007. — 2013. gada pasākumiem un tiešmaksājumiem.

Piedalīšanās seminārā ir bez maksas. Tas notiks **Līvānu inženiertehnoloģiju un inovāciju centrā, Domes ielā 3, Līvānos. Sākums pulksten 13.00.**

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Šogad audzis Latvijā adoptēto bērnu skaits

Šogad divos mēnešos Latvijā kopumā adoptēti 39 bērni, kas ir par 15 bērniem vairāk nekā iepriekšējā gadā šajā laika periodā, liecina Labklājības ministrijas (LM) apkopotie dati. Līdz martam Latvijas iedzīvotāji adoptējuši 25 bērnus, kas ir lielākais bērnu skaits pēdējos gados. Savukārt uz ārzemēm šogad tika adoptēti 14 bērni. Iepriekšējā gada divos mēnešos latvieši adoptēja 19 bērnus, bet uz ārzemēm bija adoptēti pieci bērni. 2010. gadā Latvijā pirmajos divos mēnešos adoptēja 14 bērnus un desmit bērnus adoptēja uz ārvalstīm, bet 2009. gadā līdz martam Latvijas iedzīvotāji adoptēja 18 bērnus, bet ārzemju adoptētāji – 23 bērnus. Patlaban reģistrā ir ziņas par 1262 bērniem, kuriem jāmeklē adoptētāji. Lielākā daļa – 885 bērni – ir vecumā no desmit līdz 18 gadiem. Savukārt Latvijas adoptētāji biežāk izvēlas adoptēt jaunākus bērnus – 24 šogad adoptētie bērni bija vecumā līdz sešiem gadiem, un tikai viens bērns vecuma grupā no desmit līdz 18 gadiem. No visiem adoptētajiem bērniem 552 var adoptēt uz ārzemēm, bet 404 bērni vai nu paši nepiekrīt viņu adopcijai ārzemēs, vai arī šo bērnu brāļi vai māsas nepiekrīt viņu šķiršanai adopcijas gadījumā. Kā ziņots, pērn Latvijā kopumā adoptēti 259 bērni, kas ir lielākais skaits pēdējo desmit gadu laikā. Latvijas iedzīvotāji pagājušajā gadā adoptējuši 128 bērnus, bet uz ārzemēm pērn tika adoptēti 131 bērns. Arī Latvijā adoptēto bērnu skaits 2011. gadā bija lielākais pēdējos desmit gados.

Jau rudenī augstskolās būs uz pusi mazāk studiju programmu

Vasaras vidū Izglītības un zinātnes ministrija (IZM) pieņēms lēmumu par aptuveni 50% studiju programmu slēgšanu, apvienošanu vai likvidēšanu, lai jau rudenī šajā programmās studenti neuzsāktu studijas, aģentūrai LETA sacīja izglītības un zinātnes ministrs Roberts Kīlis. Viņš stāstīja, ka Eiropas Sociālā fonda projekta «Augstākās izglītības studiju programmu izvērtēšana un priekšlikumi kvalitātes paaugstināšanai» provizorisks dati rāda, ka 12% studiju programmu ir mirušas, kuras augstskolas nav darbinājušas vai pašas ir gatavas tās slēgt. Vēl aptuveni tikpat ir atzītas par tādām, kuru īstenošana ir apdraudēta un ir uz jautājuma zīmes. «Starp 25%-50% studiju programmām tiks slēgtas uzreiz vai tiks noteikti konkrēti termiņi, līdz kurām tās jāslēdz. Studiju programmu skaita samazināšana pašlaik ir aktuāls jautājums nekā augstākās izglītības finansēšanas modelis, jo tas var ietekmēt augstskolu darbību jau no nākamā rudenis. Taču ir jārēķinās ar interešu sadursmēm. Ir skaidrs, ka lēmumu pieņemt nebūs vienkārši,» sacīja Kīlis. Projektā «Augstākās izglītības studiju programmu izvērtēšana un priekšlikumi kvalitātes paaugstināšanai» kopā ir jāizvērtē 28 studiju virzieni, kuros ir 945 studiju programmas. Līdz 20. martam jau būs novērtēti 17 studiju virzieni un sagatavots starpziņojums IZM par projekta gaitu. Kā ziņots: augstākās izglītības finansēšanas modeļu izstrādā uzticēs iepirkumā izvēlētai starptautiskai kompānijai.

Deputātiem kompensācijās izmaksāti vairāk nekā 14 000 latu

11. Saeimas deputātiem par transporta un dzīvojamās telpas īres izdevumiem janvārī kompensācijās izmaksāti 14 295 latu jeb vidēji 143 latu vienam tautas kalpam, liecina informācija Saeimas mājaslapā. Janvārī kompensācija par dzīvojamās telpas īri bijusi 5887 latu, bet kompensācija par transporta izdevumiem – 8408 latu. Vairāk nekā 400 latu liela transporta un dzīvojamās telpas īres kompensācija izmaksāta 12 Saeimas deputātiem, savukārt 35 tautas kalpi nekādu kompensāciju nav saņēmuši. Lielākā iespējamā kompensācija ir 471 latu, un šāda norma janvārī piešķirta tikai vienam deputātam – no Latgales ievēlētājam Jurim Viļumam (ZRP). Viņš gan saņēmis tikai 462 latus – 350 latus dzīvojamā telpu īres kompensāciju un 112 latus kā transporta izdevumu kompensāciju. Gan pērn, gan šogad deputātu amatlīga ir 1417 latu pirms nodokļu nomaksas.

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.
Izdevējs – SIA «NOVADNIEKS REDAKCIJA».
Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.
Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv
Tālr. 65307056, mob. tel. 29410288 (redaktorei),
65307057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),
65307058, 65307059 (žurnālistiem). Fakss 65307057.
Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.
Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.
Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī
(otrdien, piektdien).

Pozitīvas domas būtiski ietekmē panākumus un laimi visās dzīves jomās.

Centralizētais latviešu valodas eksāmens būs vienots

Šopavasār pirmo reizi vienotu centralizēto latviešu valodas eksāmenu kārtos gan latviešu mācībvalodas, gan mazākumtautību izglītības programmu beidzēji, aģentūrai LETA informē Valsts izglītības satura centra (VISC) sabiedrisko attiecību speciāliste Baiba Bērziņa.

Šajā mācību gadā latviešu valodas centralizēto eksāmenu kārtos izglītojamie, kuri to apguvuši, ievērojot vienotas mācību priekšmeta «Latviešu valoda» standarta prasības. Latviešu valodas eksāmena programma un saturs ir vienāds gan izglītojamiem, kuri apgūst latviešu mācībvalodas programmu, gan izglītojamiem, kuri apgūst mazākumtautības izglītības programmu.

VISC ir sagatavojis latviešu valodas eksāmena programmas un darba paraugu. Lai izstrādātu eksāmena darba paraugu, 2009. gada pavasarī notika skolotāju anketēšana par eksāmenā pārbaudāmajām zināšanām un prasēm. Ar aptaujas rezultātiem tika iepazīstināti latviešu valodas un literatūras skolotāju metodisko apvienību vadītāji.

«2009./2010. mācību gadā VISC organizētā darba grupa izstrādāja eksāmena programmas un eksāmena parauga projektus, kurus konceptuāli atbalstīja latviešu valodas un literatūras skolotāju asociāciju vadītāji, augstskolu docētāji un Latviešu valodas aģentūras pārstāvji. Mācību gada noslēgumā eksāmena paraugu aprobēja Latvijas vidusskolās un profesionālajās skolās, kas īsteno gan latviešu mācību valodas, gan mazākumtautību izglītības programmas,» stāstīja Bērziņa.

Baltijas Sociālo zinātņu institūts 2009. gada decembrī veica pētījumu «Centralizēto eksāmenu pēdējo trīs gadu rezultātu analīze un sagatavotības pārējai

uz vienotu latviešu valodas eksāmenu 2012. gadā izpēte». Pētījumā secināts, ka lielākā daļa no aptaujātajiem skolu direktoriem un latviešu valodas skolotājiem mazākumtautību skolās neparedzēja īpašas problēmas, pārējot uz vienoto centralizēto eksāmenu latviešu valodā, jo pāreja tiek īstenota pakāpeniski un mazākumtautību skolēni ir labi sagatavoti.

2010. gada rudenī programmas un eksāmena parauga projekti tika publicēti VISC mājaslapā, un ikvienam bija iespēja izteikt savu viedokli un piedāvāt ieteikumus eksāmena satura pilnveidei. Pēc publiskās apspriešanas tika veiktas pēdējās korekcijas eksāmena paraugā, kuras atbalstīja arī ekspertu – latviešu valodas un literatūras skolotāju asociāciju vadītāji, augstskolu docētāji, Latviešu valodas aģentūras pārstāvji. Darbs tika atkārtoti aprobēts skolās, kas īsteno mazākumtautību izglītības programmas.

Pašlaik VISC mājaslapā ir iespējams iepazīties ar centralizētā eksāmena latviešu valodā 12. klasei 2011./2012. mācību gada paraugu.

VISC atgādina, ka gan izglītības iestādes ar latviešu mācību valodu, gan izglītības iestādes, kuras īsteno mazākumtautību izglītības programmas, apgūst 2006. gada 19. decembrī Ministru kabinetā apstiprinātos valsts standartus pamatzglītībā un pamatzglītības mācību priekšmetu standartus un 2008. gada 2. septembrī Ministru kabinetā apstiprināto valsts vispārējās vidējās izglītības standartu un vispārējās vidējās izglītības mācību priekšmetu standartiem noteikto mācību saturu.

«Neatkarīgi no izglītības programmas apguves valodas ir noteikts vienāds izglītības saturs visos mācību priekšmetos. Abi šie noteikumi nosaka mācību priekšmetu saturu un vērtēšanas kārtību. Normatīvie dokumenti

atļauj katrai izglītības iestādei izstrādāt savu mācību priekšmetu programmu, tādēļ ceļš, kā tiek apgūta mācību saturs, var būt atšķirīgs,» uzsvēra Bērziņa.

Noteikumi par valsts vispārējās vidējās izglītības standartu un vispārējās vidējās izglītības mācību priekšmetu standartiem nosaka arī to, ka vidējās izglītības pakāpē latviešu valodu apgūst pēc vienādām prasībām. Līdz 2009. gadam abu plūsmu skolās tikai latviešu valodā un literatūrā bija atšķirīgs mācību saturs.

Taču jau kopš 2004. gada, kad Latvijas augstskolas sāka ņemt vērā centralizēto eksāmenu rezultātus, latviešu valodas un literatūras eksāmenā gan latviešu mācībvalodas skolu beidzējiem, gan mazākumtautību izglītības iestādes beidzējiem eksāmena viena daļa – domraksts 300 vārdu apjomā, teikumos jāievieto nepieciešamās pieturzīmes un jālabo stila kļūdas – bija vienāda. Visi darbi tika vērtēti pēc vienādiem kritērijiem. Kopš 2008. gada jau eksāmena divas daļas bija vienādas.

Kā ziņots, Saeimas deputāts Jānis Dombrova (VL-TB/LNNK) ar ierosinājumu par nepieciešamību jau tuvākajā laikā visās Latvijas skolās izveidot vienotu izglītības saturu, kā arī palielināt latvisko plašsaziņas līdzekļu telpu nāca klajā pēc valodu referenduma rezultātu publicēšanas.

«Pēc referenduma rezultātu noskaidrošanas ir vērojams īpatnējs fenomens. Publiskajā telpā izskan sašutums, ka atsevišķos novados pilsoņu vairākums ir nobalsojis par labu otrai valsts valodai. Šajā sašutuma vētrā otrajā plānā tiek atstāts tas, ka vairāk nekā puse no visiem Latvijas pilsoņiem, kuri dzīvo Latvijā, ir nobalsojuši pret otru valsts valodu, kā arī fakts, ka kopumā 74 Latvijas novados vairāk nekā 90% nobalsoja pret divvalodību,» uzsvēra deputāts.

Budžeta komisija vērtē reversā PVN ieviešanas gaitu būvniecībā

Saeimas Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija 6. martā uzklauzīja būvniecības nozares pārstāvjus un vērtēja, kā praksē tiek ieviesta pievienotās vērtības nodokļa reversās maksāšanas kārtības piemērošana būvniecības pakalpojumiem.

Pagājušā gada decembrī Saeimas pieņemtie grozījumi likumā «Par pievienotās vērtības nodokli» nosaka, ka PVN par iekšzēmē sniegtajiem būvniecības pakalpojumiem aprēķina un valsts budžetā maksā pakalpojuma saņēmējs, nevis sniedzējs. Šāda kārtība ieviesta, lai novērstu iespēju būvniecības nozarē darboties negodīgiem komersantiem, kuri, islaicīgi iesaistoties darījumos un veidojot shēmas, nepamatoti pieprasa nodokļa atmaksu un izkrāj no valsts budžeta finanšu līdzekļus.

«Konstatējam, ka šo likuma grozījumu piemērošanai praksē joprojām ir

daudz neskaidrību, kas apgrūtina būvniecības nozares darbu. Tādēļ aicinājam Valsts ieņēmumu dienestu, konsultējoties ar būvnieku pārstāvjiem, rast risinājumu šīm problēmām, piemēram, nodrošinot pēc iespējas ātrāku PVN atmaksas kārtību,» norāda komisijas priekšsēdētājs Jānis Reirs.

Komisijas priekšsēdētājs atzīmē, ka VID kavēto PVN atmaksas gadījumu skaits gan ir salīdzinoši neliels – tikai septiņi, astoņi procenti. Kopumā VID darbs turpina uzlaboties, ko apliecina arī uzņēmēju pozitīvās atsauksmes, atzīst J.Reirs.

Komisijas sekretārs Imants Parādnieks sēdē rosināja VID lielāku uzmanību pievērst būvnieku informēšanai par jauno reversā PVN maksāšanas kārtību. «Uzņēmējiem trūkst informācijas par to, kā šīs normas darbojas, un Valsts ieņēmumu dienestam vajadzētu aktīvāk tās skaidrot. Tāpat vajadzētu

padomāt par labo piemēru izmantošanu šajā informēšanas procesā – vairāk stāstīt par reāliem uzņēmējiem, kuru darbu jaunā kārtība būtiski atvieglojusi,» atzīmēja I.Parādnieks.

Reversā PVN maksāšanas kārtība attiecas uz būvlaukuma sagatavošanu, būvobjekta pagaidu būvju būvēšanu un nojaukšanu, būves nulles cikla izbūvi, būves nesošo un nenesošo elementu vai konstrukciju būvēšanu, konstrukciju un iekārtu, piemēram, logu un durvju ielikšanu, liftu uzstādīšanu, ventilācijas un apkures sistēmu uzstādīšanu un montāžu. Tāpat jaunā kārtība attiecas uz būves ārējo un iekšējo apdari, tostarp siltināšanu, grīdu ieklāšanu, tapešu līmēšanu, inženierkomunikāciju izbūvi, ēkas konservāciju vai nojaukšanu un būvlaukuma sakopšanu un labiekārtošanu, izņemot apzaļumošanu, pirms būvobjekta nodošanas ekspluatācijā.

Lappusi sagatavoja T.Elste

Ministre vieglas dienas nesola

29. februārī darba vizītē Preiļu novadu apmeklēja labklājības ministre ILZE VIŅKELE. Vizītes laikā ministre ieradās laikraksta «Novadnieks» redakcijā un sniedza atbildes uz jautājumiem.

— Ar kādu labo vēsti esat ieradies Preiļos?

— Valsti kopumā pašlaik jūtama atkopšanās pēc finanšālās un ekonomiskās krīzes. Diemžēl atkopšanās no sociālās krīzes nenotiek tik ātri, kā gribētos. Tomēr ir patikama vēsts, — budžeta ieņēmumi no nodokļiem pildās labāk, nekā bija domāts. Ceru, ka nepaies ilgs laiks, un katrs iedzīvotājs ikvienā Latvijas vietā to sajūtīs.

Labklājības ministrijas pārraudzībā esošā aktuālākā lieta ir sociālā budžeta stabilizācija un nepatīkamais jautājums par pensionēšanās vecuma paaugstinājumu. Bet, manuprāt, analizējot Latvijas praksi politisku lēmumu pieņemšanā, šis ir īstais brīdis pieņemt lēmumu par pensionēšanās vecuma paaugstināšanu, sākot no 2014. gada. Tajā pašā laikā tiek saglabāta iespēja pensionēties priekšlaicīgi. Paralēli šī lēmuma pieņemšanai Labklājības ministrija strādā nodarbinātības politikas izveidē. Latvijā ir likums par darba meklētājiem un bezdarbniekiem, bet nav likuma par nodarbinātību. Pašlaik kopā ar kolēģiem no Ekonomikas un Izglītības un zinātnes ministrijām, piesaistot darba devēju asociācijas, izstrādājam nodarbinātības politiku.

— Kas tiks darīts, lai Latvijā ierobežotu trūcīgu bērnu skaita strauju palielināšanos? Gandrīz piektā daļa bērnu dzīvo trūkumā. 2010. gada decembrī — 60 600 trūcīgu bērnu. Ar iztiku pietiekami nenodrošināti 48,5% bērnu, sociālos dzīvokļos dzīvo 4107 bērni, no dzīvesvietām pēc tiesas sprieduma izlikti 126 bērni ar ģimenēm. (No pārskata par bērnu situāciju Latvijā.)

— Pirmkārt, jāpazīnās, ka, runājot par trūcīgiem bērniem, mums ir jāskatās uz ģimenēm, kas, visticamāk, ir trūcīgas. Ilgtspējīgs un prognozējams atbalsts ir iespēja ģimenei pārtikt no sava darba. Krīzes smagums ir pāri, un jācer, ka pabalsti atgriezīsies pie tās jēgas un būtības, kas bija pirmskrīzes periodā, — tas ir īslaicīgs atbalsta veids īslaicīgās grūtībās nonākušajiem.

— Kādas izmaiņas paredzamas pabalstu jomā ģimenēm ar bērniem?

— Šeit atkal es vēlētos fokusēties nevis uz atbalstu caur pabalstiem, bet uz atbalstu caur pakalpojumiem, kuri pieejami ģimenēm ar bērniem. Tas būtu nodrošinājums ar mācību grāmatām, bērnu dārzu pieejamību, transporta nodokļu atvieglojums daudz bērnu ģimenēm. Mana pārliecība ir, ka pabalstam nebūtu jābūt pamatam ģimenes attiecībās ar valsti vai pašvaldību.

— Dažādos līmeņos tiek spriests par bērnu namu un internātskolu likvidēšanu, rūpes par bez vecāku gādības palikušiem bērniem uzticot audžuģimenēm vai nododot adopcijai vai aizbildņiem. Cik reāli tas ir pašreizējos apstākļos? Kādas izmaiņas paredzētas audžuģimeņu vai aizbildņu finansēšanā?

— Runājot par bērniem, kuri palikuši bez ģimenes, Latvija jau vairākus gadus mērķtiecīgi virzās uz pāreju no institucionālās aprūpes uz audžuģimenēm. Desmit gadu laikā izveidotas gandrīz 600 audžuģimenes. Protams, tas ir saistīts ar noteiktu finanšu līdzekļu atveļēšanu. Taču valstij ir jānodrošina aprūpe arī tiem bērniem, kurus audžuģimenēs nevarēs ievietot, un pasaules prakse rāda, ka noteikta bērnu daļa tāda būs vienmēr.

Šobrīd ministrija pēc vairāku pašvaldību ierosinājuma mēs vērtējam ideju, vai darbu audžuģimenēs var padarīt par profe-

● Labklājības ministre Ilze Viņķele intervijā «Novadnieka» redakcijā nesolīja vieglas dienas ne nākotnes pensionāriem, kas šodien saņem zemas algas, ne pabalstu saņēmējiem, ne tiem bezdarbniekiem, kam negribas strādāt.

sionālu nodarbošanos, lai šie cilvēki ņemtu algu, sociālās garantijas, būtu konkrēti definētas viņu tiesības un pienākumi. Vēlos piebilst, ka mums ir jāstrādā arī uz to, lai bērnu skaits, kuriem ir nepieciešama ārpusģimenes aprūpe, audžuģimenes vai institucionālā, samazinātos, un tas ir izdarāms ar adekvātu un profesionālu sociālo dienesta darbu.

— Pensionēšanās vecuma paaugstināšana vistiešākajā veidā saistīta ar bezdarba līmeni. Palielinot pensionēšanās vecumu, neatbrīvojas darbavietas, un bezdarbs palielinās vēl vairāk.

— Mana pārliecība ir tā, ka, palielinot pensionēšanās vecumu, jauniešiem nesamazinās nodarbinātības iespējas. Jau šobrīd kvalificēta darbaspēka piedāvājums ir nepietiekams. Ņemot vērā demogrāfisko situāciju, Latvijas nākotne būs tāda, ka visus, kas kaut nedaudz spēj un grib strādāt, būs jānodarbina, nevis jādomā par agrāku pensionēšanos.

No kopējā 460 000 vecuma pensionāru skaita pašlaik strādā 40 000. Taču, runājot par bezdarbniekiem, daļa no viņiem ir tādi, kas, visticamāk, nekad negribēs strādāt, daļa, — kas darba devējam neder. Klasisks piemērs ir Dobelē, kur dāņu uzņēmējs grib atvērt ražotni, kurā būtu vajadzīgi 600 tehnisku specialitāšu darbinieki, bet tos ne ar ungu nesaņem.

Šajā ziņā jāveic reformas arī izglītības sistēmā, jo Latvijā darbojas pārāk daudz augstskolu un tiek sagatavots pārāk daudz tādu speciālistu, pēc kuriem vēlāk nav pieprasījuma.

— Vai, pastāvot tik lielam bezdarbam, nebūtu lietderīgi ierobežot to, ka viens darbinieks, īpaši tas attiecas uz pašvaldības un valsts iestādēm, ieņem vairākus algotus amatus un visus darbus pamanās paveikt tiešajā darba dienā — 8 stundās. Protams, katram gribas saņemt trīskāršu apmaksu, bet pašreizējā nodarbinātības situācijā vairāk jārūpējas, lai iespēja strādāt ir vairāk cilvēkiem.

— Šobrīd virkne konkursu ministrijās uz ierēdņu vietām noslēdzas bez rezultātiem. Šī ir Latvijas darba tirgus īpatnība, — tie cilvēki, kuri spēj strādāt un atbilst piedāvāto darbavietu prasībām, strādā arvien intensīvāk un vairāk, savukārt tie, kuri jau kādu brīdi ir bijuši bez darba un ir paraduši dzīvot uz pabalstiem, ļoti nelabprāt atgriežas darba tirgū.

— Kā tiks risināti nodarbinātības jautājumi valstī?

— Labklājības ministrija ir ķērusies pie nodarbinātības jautājuma pacelšanas augstākā līmenī, esam uzsākuši starpministriju sadarbību ar Ekonomikas un Izglītības un zinātnes ministrijām, un kopīgi strādājam pie nodarbinātības politikas rīcības plāna. Akūti izjūtam, ka nepieciešama lielāka izglītības sistēmas sasaiste ar darba tirgus prasībām.

— Kā vērtējat Nodarbinātības valsts aģentūras (NVA) Preiļu filiāles darbu, ko jaunu uzzinājat šajā filiālē?

— NVA Preiļu filiāle atstāja ļoti labu iespaidu. Salenieces kundze, manuprāt, ir profesionāla filiāles vadītāja, sava darba entuziaste. Man ļoti simpātizēja, ka NVA Preiļu filiālei ir izpratne par šo iestādi kā starpnieku starp cilvēku, kuram nepieciešams darbs, uzņēmējiem, pašvaldību un mācību iestādēm.

— Vai valsts nevarētu izstrādāt atbalsta programmu lauku jauniešiem, palīdzot viņiem uzsākt mazo uzņēmējdarbību tieši lauksaimniecības produktu ražošanā un tādējādi viņus noturot laukos? Pagaidām laukos vēl ir materiālā bāze šādām lietām — jauniešu vecāku mājas, saimniecības ēkas, zeme, augļu dārzi, inventārs.

— Manuprāt, šobrīd jau pastāv dažādi atbalsta veidi jauniešiem — lauksaimniekiem, arī caur Lauku atbalsta dienestu. Tas, kur valsts varētu vairāk iesaistīties, ir produktu virzībā un risku mazināšanā.

— Kas tiks darīts, lai samazinātu bezdarba līmeņu atšķirības starp Latgales un pārējiem reģioniem? (Latgalē 2012. gada februārī bezdarbs 20,2 procenti, Rīgas reģionā — 8,4).

— Latgale nav vientuļa savās nelaimēs, — arī Kurzemē ir līdzīgi rādītāji. Šobrīd valdībā ir izveidota darba grupa vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra Edmunda Sprūdzā vadībā, kura vērtēs, kādēļ esošie mehānismi, kas jau pastāv, nedarbojas. Piemēram, Rēzeknes speciālā ekonomiskā zona, kas ir tālu līdz ideālam. Jāsaprot, cik daudz ir infrastruktūras nepietiekamība, cik daudz tur nepieciešamas mērķētas investīcijas.

— Daļa cilvēku uzskata, ka ir izdevīgāk gadiem ilgi pārtikt no pabalstiem un negrib strādāt. Kas šajā ziņā tiks mainīts?

— Mēs apkopojam pašvaldību sniegto informāciju, lai saprastu, cik ir tādu cilvēku, kam patiešām vajadzīgi šie pabalsti, un cik ir to, kas izvairās no darba, jo ērtāk saņem pabalstus.

Tajā pašā laikā, ja strādājošais cilvēks, kam darba devējs maksā minimālo algu (200 lati «uz papīra» un 150 lati «uz rokām») un kam ir jāuztur, piemēram, divi mazi bērni, redz, ka bezdarbnieku ģimene pabalstos var dabūt vairāk, viņš sāks domāt, kāpēc viņam jāstrādā. Tāpēc noteikti jāsāk izvērtēt, kam pabalsti vajadzīgi patiešām un varbūt jāsāk pārskatīt kritēriji trūcīgā statusa piešķiršanai.

— Cilvēkus, kam tuvojas pensionēšanās vecums, ļoti smagi skar piemaksu atcelšana par stāžu līdz 1996. gadam, jo viņiem vismaz puse darba gadu aizvadijuši tieši tajā periodā.

— Tāda ir tā realitāte. Ļoti daudzi «trāpīja» uz politisko procesu pārejas periodu. Vienā brīdī ir nolemts pārejas mehānismu pārtraukt, un tiem, kas paliek «aiz svītras», protams, ir sāpīgi.

— Vai ir aprēķini, ko dos pensionēšanās vecuma pakāpeniskā pagarināšana par trijiem mēnešiem, un vai šie aprēķini ir pamatoti?

— Jā, ir aprēķināts, kāds būs tūlītējs efekts konkrētajā, 2014., gada budžetā, rēķinot gan vecuma pensijas, gan priekšlaicīgu pensionēšanos. Pensionēšanās vecums būs jāpaaugstina, un tā notiks arī visā Eiropā. Situācija gan ir paradoksāla. No vienas puses, ir liels bezdarbnieku skaits, bet no otras puses, darba devēji pauž, ka jau tagad akūti trūkst kvalificētu darbinieku. Spējīgie darbinieki ir aizbraukuši, bet palikušie, ilgstoši būdami bezdarbnieki, ir zaudējuši darba iemaņas un neatbilst uzņēmēju vajadzībām. Šajā situācijā arī NVA ir jauna loma. Līdz šim tā bijusi iestāde, kas reģistrē milzīgas cilvēku masas bezdarbnieku statusa piešķiršanai, bet nu tai jāpārņem par vidutāju starp darba devēju un potenciālo darba ņēmēju.

— Kad arī Latvijā tiks ieviestas atraitņu pensijas?

— Vispirms tiks galā ar svarīgākajiem jautājumiem — sociālā budžeta sabalansēšanu un «caurumu» novēršanu. Tad, kad mums būs skaidrs, ka sociālajā budžetā nauda būs arī pēc 2014. gada, tad varēsim atgriezties pie šī jautājuma.

— Kas nākotnē (pensijas gados) sagaida cilvēkus, kas visu mūžu saņēmuši minimālo darba algu: sētnieki, medmāsas, sanitāri, pastnieki, kasieri, laboranti, strādnieki gateros un tamlīdzīgu profesiju pārstāvji, vai arī, piemēram, skolotāji, kam alga par likmi pašreiz ir 250 latu un kuriem neviens nemaksā arī «aploksņu» algas? Vai valstī ir parēķināts, cik liela daļa iedzīvotāju saņem tikai minimālo algu, no kuras tālāk viņiem tiks rēķinātas nākotnes pensijas (pēc sociālajiem uzkrājumiem)? Vai valsts ir gatava ne visai tālā nākotnē šiem cilvēkiem, kam pensijas būs ārkārtīgi mazas un viņi nonākuši trūcīgo statusā, maksāt pabalstus?

— Tas ir jautājums par to, vai Latvija pārskata savu pensiju sistēmu. Manuprāt, šī sistēma strādā un ir gana laba. Mēs nevaram skatīties uz visiem minimālo algu saņēmējiem vienādi. Mums tomēr ir jāsaprot, cik liela ir «ēnu ekonomikas» daļa. Uz šo sadaļu mums, acimredzot, ir jāpiedāvā risinājumi caur nodokļu politikas izmaiņām, un arī caur kontroli un «ēnu ekonomikas» apkarošanu. Un šiem cilvēkiem, kuri patiešām saņem tikai minimālo algu, — acimredzot, jā, viņiem būs jāpalīdz ar sociālajiem pabalstiem. Taču kopumā jāsaprot, ka krīze ir pierādījusi, ka mūsu sociālās apdrošināšanas sistēma, kas ietver ne tikai pensijas, bet arī pabalstus, ir pietiekami dzīvotspējīga, un nebūtu vēlams to pārskatīt. Tas, kas cilvēkiem šobrīd ir jāsaprot, bet pirms 20 gadiem varbūt nebija tik skaidrs, ir tas, ka pensijas apmērs ir atkarīgs no sociālajām iemaksām.

Dzīvot ar gaišām domām

JANĪNA ANCĀNE, Vārkavas novada pensionāru biedrības «Vārkavas novada pensionāri» priekšsēdētāja, bija viena no tām 25 Latvijas sievietēm, kas tika izvirzītas Sieviešu tiesību institūta Gada balvas pasniegšanai. Janīnas kundzi šai nominācijai pieteica pensionāru biedrība.

Nu jau Janīna Ancāne atgriezies no Salacgrīvas, kur Sieviešu dienas priekšvakarā notika aktīvāko un izdarīgāko sieviešu sveikšana, un viņas atmiņu pūrā līdzās daudzajiem padarītajiem labajiem darbiem, projektiem, dzīvē satiktajiem cilvēkiem, nogūlušas arī šīs atmiņas par sirsnīgajiem apsveikumiem, jauko koncertu, svētku noskaņu. Sieviešu tiesību institūts šādus svētkus gada sievietēm — līderēm rīko kopš 1997. gada, bet Gada sieviete tika sumināta pirmo reizi. Kaut arī Janīna nesaņēma galveno nomināciju, jo par Gada sievieti tika nominēta Rucavas pārstāve, viņa vēl joprojām jūtas patīkami pārsteigta, jo par to, ka pensionāru biedrība viņu izvirzījusi, nezināja līdz tam brīdim, kad saņēma uzaicinājumu piedalīties šajos svētkos.

Janīna Ancāne ir dzimusi un uzaugusi gleznainajā Sēlijā, Bebrenes apkaimē, bet dzīves ceļš aizvedis uz Vārkavas novadu, kur Stradišķos-izveidota viņas ģimenes līgda. Dzīvesbiedrs nu jau aizsaules ceļos, bet pieci izaudzinātie bērni izauģuši, izskolojušies un devušies pasaulē.

Lai pensionāru ikdiena būtu krāsaināka

Kopš 2006. gada Janīna vada pensionāru biedrību, tās attīstībā ieguldot savu darbu, brīvo laiku, izdomu un enerģiju. Šajā laikā viņas vadībā ir apgūti un realizēti vairāki projekti. Nīderlandes atbalstītājā mazo grantu projektā Arendolē iekārtots atpūtas laukums, kur vasarā notiek kolektīvi pasākumi. Ar LEADER programmā sagatavota projekta finansējumu tika sagādāti jaunu tēru komplekti senioru deju grupai «Dzīves virpuli», veikta vienkāršota renovācija biedrības telpām. Pagājušajā gadā pensionāru biedrība iestājās Mājamatnieku savienībā un iesaistījās projektā «Senioru ceļš». Tā ietvaros notika bezmaksas izglītojošas lekcijas, piemēram, par juridiskiem jautājumiem, bet vislielākais prieks bija par datorapmācībām un mo-

dero tehnoloģiju apguvi. Tagad pensionāri ar datora palīdzību var nokārtot dažādas lietas, neizejot no mājās. Pašlaik tiek organizētas mājamatnieku darbnīcas, kurās var apgūt pārlošanu, adīšanu, taborēšanu.

Janīna Ancāne 35 gadus darbojās folkloras kopā «Dzeipurs», tagad ir senioru deju kopas «Dzīves virpuli» dalībniece. Piedalījies Dziesmu un deju svētkos, folkloras festivālā «Baltica» Rīgā.

Biedrības vadība ir organizējusi pensionāru pēcpusdienas, daudzas ekskursijas un teātra apmeklējumus. Pensionāru biedrība, rakstot ieteikuma vēstuli, uzsvēra, ka Janīnas galvenā rakstura īpašība ir cienīt un palīdzēt līdzcīvēkiem, būt dzīves vidū, ka ir pateicīgi viņai par labestību, dzīvespriekšību, laipnību un jaunām idejām biedrības darbā. Pērnā gada nogalē pēc viņas ierosmes tika sveikti novada vientuļie pensionāri. Novadā tika sarīkota pirmssvētku tikšanās «Mēs tevi atceramies», ar sponsoru atbalstu sarūpētas dāvanas. Tie bija neaizmirstami mirkli vientuļo senioru dzīvē. Savukārt Janīna Ancāne teic paldies pensionāru biedrības valdei un visiem pārējiem par aktīvu darbošanos, novada domei — par atbalstu. Arī šogad ielānota senioru ekskursija uz Aināziem, pieteiktas biļetes kārtējam teātra apmeklējumam.

Māmiņa, vecmāmiņa, zemniece, aktiviste

Janīnu par vecmāmiņu sauc astoņi mazbērni. Vecākās meitas, kura pasaulē devusies vistālāk, līdz Amerikai, dēls Kanādā beidzis hokeja vārtsargu skolu un nu jau atgriezies Latvijā. Otrā meita strādā Siguldā, trešā no meitām — Daugavpilī. Visas ar augstāko izglītību. Viens no dēliem strādā Daugavpilī, otrs aizbraucis uz Angliju. Tur dzīvo un strādā arī viens no mazdēliem. Vecākā mazmeita beidz augstskolu, bet jaunākie ir dažāda vecuma skolbērni. Janīna zina visu par savu atvašu gaitām, prot sazināties «skaipā», priecājas par viņu veiksmēm, uzmundrina, kad klājas ne tik viegli. Satikšanās agrāk bijusi Ziemassvētkos un kapusvētkos, bet tagad visiem vienlaikus atbraukt uz tēva mājām nesanākot. Janīna savā mūžā strādājusi dažādās vietās, — gan Amuļu palīgskolā, ko pēc tam pārcēla uz Rudzātiem, gan nav vairākus no smaga darba kolhoza govju fermā, gan gadus piecus vadījusi kultūras namu Rožkalnos. Bijusi arī vēlētos amatos

● Vārkavas novada pārstāves Gada sievietes — līderes balvas pasniegšanas pasākumā: Janīna Vilmane (pirmā no labās), Tekla Romanovska, Janīna Ancāne, novada domes priekšsēdētāja Antra Vilcāne.

— kolhoza valdē, revīzijas komisijā, likvidācijas komisijā. Viņas dzīves moto ir darboties. Arī tagad, pateicoties viņas rosībai, Vārkavas novada vārds pozitīvā nozīmē izskanējis gan tuvu, gan tālu.

Visus darbus — gan tiešos, gan sabiedriskos pienākumus, gan savā saimniecībā veicamo, vienmēr darījusi pēc labākās sirdsapziņas. Kad vadīja kultūras namu, pēc pasākumiem estrādē tur palika līdz pat pulksten sešiem rītā, kamēr mājup nebija devies pēdējais ballētājs, uzmanot, lai apkārtnē netiktu kas salauzts vai sabojāts. Bet mājās govīs gaidīja rīta slaukšanu, bulļi un cūkas — ēdienu. Citreiz kaimiņi taujājuši, ko viņa ar kabatas lukturīti ap savu kūti vēlā naktī grabinās, jo lopiņus nācās apkopt pēc atgriešanās no pasākuma. Reiz negulētas nakts miegu pirms dienas darbiem centusies nodzīt ar negaru pasnašanu istabā pie galda, pie atvērta loga. Viņu uzmodinājusi brīnumjauka dziedāšana. Tur rīta sveicienu viņai sūtījis bezdelīgu pāris, kas pa logu bija ielidojis istabā un uzmeties uz lustras.

Tagad viņa lopiņus vairs netur, jo dancošanu, izbraukumus un citas daudzās aktivitātes nevar apvienot ar slaukšanas un lopiņu barošanas grafiku. Toties savā bioloģiskajā saimniecībā 44 hektāra simt-

daļās audzē upenes un priecājas, ka ļaudis aizvien vairāk novērtē dabiskas produkcijas kvalitāti, un ka pērnavasar tirgū Daugavpilī upēņu vākums veiksmīgi iztirgot. Iestādījusi arī avenas un ir apņēmības pilna stādījumus paplašināt.

Visvairāk nepatīk netaisnība

Janīna nesūrojas. Viņa iet, dara, aktivizē, aicina līdzīgi citus. Vairāk par visu pasaulē necieš netaisnību un negodīgumu. Sanāksmēs, kurās uzstājas ciemos ieradušies valdības pārstāvji, politiķi, nereti viņiem pietrūkst, ko atbildēt šerpajai latgalietei. Tā tas bijis arī nesen Rēzeknē notikušajā reģiona pensionāru konferencē. Arī pašai sāpīgi nācies dabūt pretī, kā, piemēram, tajā rītā, kad uz sarunu ieradās «Novadnieka» redakcija. Kāda novada iedzīvotāja viņu nēmusies strostēt par to, ka, lūk, Janīna, grasoties atņemt pabalstus. Tas par viņas publiskajiem izteikumiem sakarā ar pabalstu maksāšanu, nevis darbavietu radīšanu.

Man patīk uz dzīvi skatīties ar gaišām domām, patīk dzīvot ar patiesu skatienu uz līdzcīvēku. Ja mēs visi to ievērotu, dzīve būtu daudz patīkamāka, teic nominācijas sieviete — līdere saņēmjēja Janīna Ancāne.

NOVADA DOMES LĒMUMI

Vārkavas novada domes kārtējā sēdē izskatīti vairāki jautājumi un pieņemti attiecīgi lēmumi.

Nenoslēdzta sadarbības līgumu informācijas jomā

Novada domes deputāti izskatīja SIA «MG Latgolas Bolss» lūgumu ar aicinājumu noslēgt sadarbības līgumu informācijas jomā. Deputāti ar savu balsojumu «pret» pieņēma lēmumu nenoslēgt sadarbības līgumu informācijas jomā ar SIA «MG Latgolas Bolss».

Atbalstīja biedrības «Preiļu rajona partnerība» priekšlikumu

Sēdē tika izskatīts biedrības «Preiļu rajona partnerība» aicinājums par mazo grantu projektu turpinājumu. Biedrība pauda gatavību 2012. gadā uzņemties pro-

jektu konkursa «Iedzīvotāji veido savu vidi» īstenošanu un aicināja Vārkavas novada domi finansiāli atbalstīt mazo grantu projektu īstenošanu Vārkavas novadā. Mazo grantu trīs projektu realizēšanai un noslēguma pasākuma organizēšanai nepieciešamas izmaksas 950 latu apmērā.

Sēdē tika pieņemts lēmums atbalstīt biedrības «Preiļu rajona partnerība» projektu konkursa «Iedzīvotāji veido savu vidi» īstenošanu un finansiāli atbalstīt mazo grantu projektu īstenošanu Vārkavas novadā ar 950 latu finansējumu no budžeta līdzekļu projektu sadaļas.

Prēmija medniekiem par vilku nomedīšanu

Domes sēdē, pamatojoties uz mednieku kolektīva «Meža avotiņš» vadītāja iesniegumu, nolēms piešķirt prēmiju par diviem nomedītiem vilkiem. Mednieku kolektīvam «Meža avotiņš» piešķirta vienreizēja naudas prēmija 100 latu apmērā no nepare-

dzētiem gadījumiem paredzētās budžeta sadaļas.

Finansējums interešu pulciņiem

Vārkavas novada dome izskatīja Vārkavas novada interešu pulciņu vadītāju iesniegumu, kurā viņi lūdz apmaksāt visus kolektīvu braucienus uz obligātajām skatēm, konkursiem un ar tiem saistītajiem pasākumiem, folkloras kopām «Vecvārkava» un «Dzeipurs» apmaksāt dalību starptautiskajā folkloras festivālā «Baltica» un ceļa izdevumus, piešķirt finansējumu tēru iegādei, koncertbraucieniem, jubilejas pasākumu organizēšanai — 100 latu uz vienu pulciņu dalībnieku, kopā — 11 100 latu, iegādāties sintezatoru dziedājošo kolektīvu koncertu muzikālo pavadījumu nodrošināšanai.

Deputāti domes sēdē pieņēma lēmumu: apmaksāt visus kolektīvos braucienus uz obligātajām skatēm, konkursiem un ar tiem saistītiem pasākumiem; katram

pašdarbības kolektīvam piešķirt apmaksātu transportu koncertbraucieniem — 500 kilometriem gadā; folkloras kopām «Vecvārkava» un «Dzeipurs» apmaksāt dalību: ceļa un naktsmītnes izdevumus starptautiskajā folkloras festivālā «Baltica»; katram pašdarbības kolektīvam piešķirt 50 latu prezentācijām. Tika nolēmts atteikties finansējuma piešķiršanu 100 latu apmērā uz pašdarbības kolektīva katru dalībnieku, bet par sintezatora iegādi un finanšu līdzekļiem šova deju grupai lemt, sastādot jauno budžetu.

Apstiprināta kārtība iesaistišanai algotajos pagaidu sabiedriskajos darbos

Domes sēdē apstiprināti saistošie noteikumi «Kārtība, kādā bezdarbniekus iesaista algotajos pagaidu sabiedriskajos darbos

Vārkavas novada pašvaldībā». Noteikumos paredzēts, ka algotajos pagaidu sabiedriskajos darbos prioritārā kārtā iesaistāmas personas šādā secībā: no daudz bērnu ģimenēm, kurās ir viens apgādnieks, no daudz bērnu ģimenēm, kurās ir divi apgādnieki, no ģimenēm ar bērniem, kurās ir viens apgādnieks, no ģimenēm ar bērniem, kurās ir divi apgādnieki, atsevišķi dzīvojoša viena persona, vairāku cilvēku ģimene. Ja ģimenē ir divi vai vairāki reģistrētie bezdarbnieki, vienlaicīgi var strādāt tikai viens bezdarbnieks. Pašvaldībai ir tiesības algotajos pagaidu sabiedriskajos darbos iesaistīt prioritārā kārtā personas ar noteiktu specialitāti: šuvēja, celtnieks, persona ar motorzāģa un krūmgrieža darbināšanas tiesībām, atslēdznieks, galdnieks, metinātājs, mūrnieks, daļdarznieks, florists, dizainers, pavārs, laborants, pirmsskolas skolotājs.

Noskaidroti labākie konkursa «Pastnieku stāsti» darbu autori

Izvērtējot Latvijas iedzīvotāju iesūtītos darbus konkursā «Pastnieku stāsti», kuru «Latvijas Pasts» izsludināja 2011. gada nogalē labākā pastnieka un pasta operatora konkursam, noskaidroti trīs autori, kuru rakstītie stāsti visisaistošāk atspoguļo pasta darbinieku ikdienu. Starp uzvarētājiem ir arī Lolita Ziemele no Līvāniem. Uzvarētāji balvā saņems iespēju bez maksas izgatavot savas personalizētās pastmarkas «Latvijas Pasta».

● Lolita Ziemele-Vilcāne.

Lolita Ziemele savulaik strādājusi par pastnieci, un viņa konkursam nosūtījusi vairākus aprakstus par saviem kādreizējiem piedzīvojumiem.

«Novadnieks» sazinājās ar uzvarētāju. Lolita Ziemele priecājas par to, ka konkursa rīkotājiem iepatikušies viņas stāstiņi, kas bijuši reāli notikumi. Dīvēl trijos stāstiņos pieminētie cilvēki vairs neesot starp dzīvajiem. Viņa ar siltām atmiņām atceras savas pastnieces gaitas, kuras uzsāktas pēc skolas absolvēšanas. Strādājot Upmalas pasta nodaļā, ar smago pasta somu meitene mēroja ceļu uz Lazdāniem, Zeļtoku, Saleniekiem, Kalējiem, kur daudzās mājās viņu sagaidīja ar īpašu sirsnību un siltumu. Cilvēki gribēja parunāties, uzzināt par vietējiem jaunumiem, par notikumiem tālākā apkārtnē. Nereti jauno pastnieci cienāja ar cepumiem, konfektēm vai citiem gardumiem. Galvenokārt tie bija vecie cilvēki, kam pastniece piegādāja pensiju. Ceļš veda apkārt ezeram, atminas Lolita, bet tā otrajā pusē bija viņas maršruta galapunkts, pēdējās mājās. Tajās

dzīvojošais pensionārs pastnieci mēdzis cienāt ar paša maksķērētām un ceptām zivīm, ar pankūkām, tēju, medu, lai meitene atpūstos pēc garā ceļa. Ziemā varēja iet daudz taisnāk, pāri ūdenstilpnei pa ledu, taču Lolita bailojusies viena to darīt, un tieši aiz ezera dzīvojošais saimnieks viņai palīdzējis pārvarēt bailes, pārklūt pa taisno. Pēc tam sadūšojusies pāri ezeram doties pat zirga pajūgā. Vēlākos gados sirmgalvis nonācis Rušonas aprūpes centrā, kur reiz Lolita viņu pa ceļam uz Aglonu apciemojusi. Nu viņam jau tuvu līdz simtam. Saviem kādreizējiem draugiem, pensionāriem, kuriem savulaik nesa pastu, Lolita vēlējas ar laikraksta «Novadnieks» starpniecību nodot sveicienu: lai aizmirstas bēdas, lai nebūtu, par ko skumt, lai atnes putni uz spārniem saules gaišumu jums.

Lolitas Ziemeles-Vilcānes stāsti, ar ko viņa ieguva uzvaru konkursā «Pastnieku stāsti»

Lieku avizes pie kaimiņu ceļiņa. Uz lielā ceļa redzu, ka guļ kaimiņu puisēna sabraukts kaķis. Puisēns grozās pie pastkastītēm.

Es jautāju: „Tas jūsu kaķis?”

Puisēns atbild: „Jā, šis pamūdynošs.”

Skatās, ka nav kaut kas labi. Viņš piebilst: „Miris, jāvad iz slimniecu.”

□□□

Vēdu vienās mājās izmaksāt bērnu naudu. Dodu mātei parakstīties, bet viņas puika, kurš vēl negāja skolā, skatās uz mani un saka: „A postneica poša namōk raksteit?”

□□□

Ierodos pensionārei izmaksāt pensiju. Viņa nav mājās. Sāku viņas vīram piedāvāt precī.

Saku: „Paņem zeķes, tieši priekš tevis.”

Viņš atbild, ka labāk staigā bez zeķēm, citādi sieva rājas, ka cauras paliek.

Es saku: „Nu tad paņem šo šampūnu.”

Viņš atbild: „Man tak motu nav!”

Abi pasmējāties un sapratu, ka viņam tiešām matu nav.

□□□

Ieeju pie klientes istabā, uz galda stāv vāze ar flokšiem un brīnišķīgi smaržo.

Es saku: „O, kā smaržo!” (domājot par flokšiem.)

Saimniece aizskrien uz virtuvi, jo cepeškrāsnī cepas torte.

Atgriežoties saimniece saka: „Re, cik laba oža pastniecei, es neko nesajutu. Labi, ka nesadega.”

Es pa to laiku pie sevis klusībā nosmējos.

□□□

Ar zirgu vedu pensiju uz mājām, kas tālu no lielceļa, bet bija dienas galapunkts. Vakars jau vēls un tumšs. Pie saimniekiem atbraucis mazdēls palīdzēt ar mājas darbiem. Es ieeju istabā un izsniedzu pensiju saimniekam, bet saimniece ar zirgu aizbraukusi pie kaimiņienes. Eju ārā un skatos, ka mazdēls piebraucis ar manu zirgu tieši pie durvīm. Nodomāju, cik saprotošs jauneklis, palīdz pastniecei ātrāk tikt mājās. Eju klāt, bet viņš neceļas no ragavām un ilgi skatās uz mani. Tad jautā: „Tas jūsu zirgs?” Es atbildu: „Nu jā, ka mans!” Jauneklis: „Es domāju, ka vecmamma atbraukusi, taisijos izjūgt!”

Bet tiem, kas strādā viņas vietā un visiem pārējiem pastniekiem Lolita vēlēja: lai katrai dienai ir gaisma acīs, lai labi ceļi un bagāta dvēsele.

Pastnieces gaitās Lolita Ziemele aizvadīja gadus septiņus. Pēc tam izgāja pie vīra un mainīja dzīvesvietu. Tagad viņa ir līvāniete, audzina dēlu, otrklasiņu, un strādā veterinārajā aptiekā. Savam jaunam vīram uzvārds, un tagad viņa ir pazīstama kā Lolita Ziemele-Vilcāne. Viņai patīk arī šis darbs, jo savulaik, dzīvojot Vārkavas novadā, mājās, kā jau laukos, bijuši dažādi lopīņi, tāpēc viņai nav svešas cilvēku rūpes par dzīvnieku veselību, labsajūtu. Arī Līvānos viņas ģimenei ir sava saimniecība ar dažiem lopīņiem.

Lolītai patīk arī atbildēt uz pircēju jautājumiem, izstāstīt viņiem par medikamentiem, vitamīniem, piedevām, nomierināt, ja cilvēks ir nobažījies par sava mājkušņa veselību. Aptiekā nopērkama arī lopbarība. Būdam pilsēniece, Lolita joprojām dzīvo kopā ar laucinieku rūpēm.

Ko darīs ar balvu — personīgām pastmarkām, un vai ir izvēlējusies, ko uz markām gribētu iemūžināt? Apspriežoties ar savējiem, nolemts, ka tā būs viņas ģimene, — Lolita pati, vīrs un dēls. Protams, tā būs jauka piemiņas lieta, ko nosūtīt ģimenei tuvākajiem cilvēkiem.

Personalizētās pastmarkas ar «Latvijas Pasta» starpniecību ir iespējams izgatavot jebkuram in-

teresentam un pēc tam to var lietot korespondences nosūtīšanai Latvijas Republikā un uz ārvalstīm. Uz katras personalizētas pastmarkas ir drošības zīmes — pasta logo smalkā drukā, turklāt šīs markas tiek drukātas ar speciālu krāsu, kas mainās gaismas ietekmē, nodrošinot aizsardzību pret viltošanu. Bieži klienti uz pastmarkām attēlojot savus mīļus — mājdzīvniekus, arī skaistus dabas skatus, ziedus, tāpat paši sevi, savus bērnus, radus vai draugus, bet firmas — savus logo. Personalizētas pastmarkas ir iecienītas arī kāzu ielūgumos un citos svarīgos dzīves brīžos. Plašāka informācija interneta mājas lapā www.manapastmarka.lv.

Četru valstu jaunie uzņēmēji iepazīna uzņēmējdarbību Latgalē

Sākums 1. lappusē.

Pēc garā brauciena arī šoreiz nakts tika pavadīta viesnīcā Daugavpils, kur nākamajā dienā konferenču zālē notika diskusija par jauniešu pieredzi uzņēmējdarbībā. No Daugavpils visi devās uz Preiļiem, kur apskatei tika piedāvāta keramikas darbnīca un māla apstrādes process keramikā Raivo Andersona vadībā. Tālākais maršruts veda uz Līvāniem, kur bērnu un jauniešu centrā ārzemju jaunieši dalījās savos iespaidos, izteica vērtējumus, bet pēc tam devās uz sarīkojumu zāli, kurā muzicēja folkloras kopa «Ceiruleits» un notika arī neformālas sarunas.

Līvānu un Latgales apmeklējums noslēdzās ar ekskursiju pa Vecrīgu, bet nakts atkal tika aizvadīta Rīgas viesnīcā. Pēc nakšņošanas jaunieši devās uz lidostu un tālāk — uz savām valstīm.

Kā redzētais Latgalē tika novērtēts ne ar tūristu, bet ar jaunu uzņēmēju acīm?

Lūk, dažas no viņu atziņām. Jāvelta daudz darba, lai uzlabotu ekonomisko situāciju valstī, jāorganizē sadarbība ar ES tā, lai arī mazie uzņēmumi varētu izdzīvot. Jāinformē par ES noteikumiem, lai cilvēki lauku reģionos spētu tos saprast. Latviešiem ir grūtības

● Projekta «Es izdzīvošu» un folkloras kopas «Ceiruleits» dalībnieki kopējā foto Līvānos.

ES, daudzreiz šķēršļus liek valdības nepārdomātie normatīvi.

Strausu fermā redzētais novērtēts kā: eksotisks; nogurdinošs; smieklīgs; riskants bizness; vajag vairāk vietas dzīvniekiem; ir jaunu cilvēku trūkums; pārsteigti par labo fermas aprikojumu, jo tajā izmanto jaunus instrumentus ar Vācijas firmu brendiem; fermā nepieciešams lielāks valsts

atbalsts. Patikusi ēdienu un dzērienu kvalitāte, īpaši — strausu olu omlete.

Pēc līnu eļļas ražotnes apmeklējuma secināts, ka produkcija ir laba, bet Latvijas zemnieku lielākā problēma ir zemes trūkums un tas, ka tā nepieder viņiem, jo zemi izpērk ārzemnieki.

Paticis Maizes muzejā redzētais un tas, ka paši savām rokām

varēja veidot maizi, arī dāmas ar aitām — Bronislavas Ziles — stāstījums par saimniekošanu un dabiskais cienasts zemnieku saimniecībā «Zilites».

Ciemiņi ievērojuši, ka Latvijā ir daudz pamestu rūpnīcu, daudz tukšu, pamestu māju, daudzi latvieši emigrējuši uz ārvalstīm, ka vilcieni ir veci un vajadzētu moder-

nākus, ka dzelzceļa sliežu izmēri neatbilst Eiropas standartiem, un līdz ar to Latvija satiksmes ziņā ir it kā izolēta, kas rada lielu problēmu. Vajadzētu sniegt lielāku informāciju par Latviju, lai pārējā Eiropa varētu zināt un saprast, kā palīdzēt. Dienvideiropai nav ne mazākās nojausmas, kāda situācija ir Ziemeļeiropā, cik grūti šeit ir. Viņi domā, ka te viss ir normāli, ka te visi dzīvo pēc Eiropas standartiem. Daži vispār nesapratuši, kā Latvijā var dzīvo un strādāt. Ievērojuši, ka zemnieku saimniecībās nav pēctecības, saimnieko vecākā paaudzē, jo jaunie devušies uz pilsētām vai uz Angliju, Īriju.

Ārzemju jauniešiem ļoti patikuši garšīgie ēdieni, bet brīnījušies, ka tā uz galda vienmēr ir tik daudz. Tāpat viņi atzinīgi novērtējuši viesnīcas Rīgā un Daugavpils, Rīgas celtnes, īpaši Operas namu, Latvijas dabu. Atzinuši, ka Līvānos nav konfliktu ar krievu tautības cilvēkiem, ka kopumā Latvijā ir izpalīdzīgi, mīļi un atsaucīgi cilvēki. Pozitīvi novērtēti tautastērpi, tautasdziesmas, dejas, keramika, izstādes un citas kultūras dzīves aktivitātes.

Ārzemnieki teica lielu paldies par uzņemšanu biedrībai «IMKA Līvāni», domes vadībai, līvāniešiem.

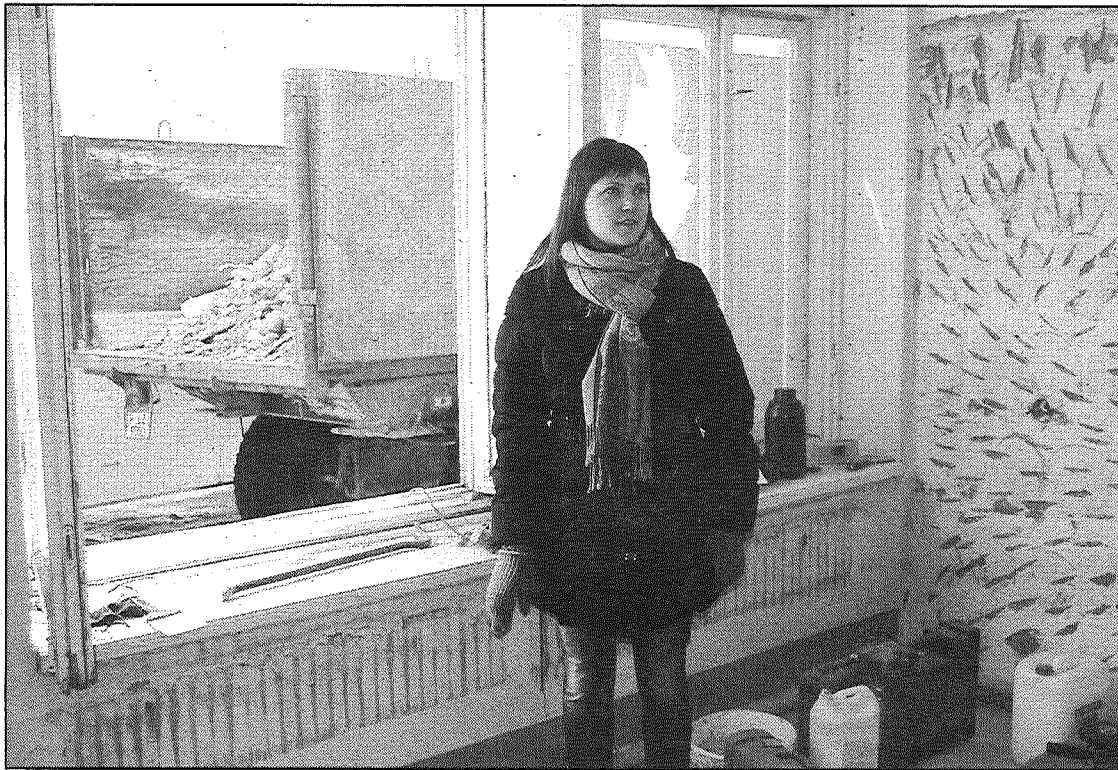
RIEBIŅU NOVADĀ

Ar projektu līdzekļiem gatavojas uzlabot apstākļus bibliotēkā un izveidot sociālo pakalpojumu centru

Ierobežotā budžeta dēļ pašvaldībām ir grūti īstenot labas un vajadzīgas idejas. Vienīgā iespēja ir rakstīt projektus un plānoto panākt ar dažādu Eiropas fondu atbalstu. Tāds ceļš izvēlēts arī Riebiņu novadā, kur pamazām jau sākas darbs jaunu bibliotēkas telpu iekārtošanai un sociālo pakalpojumu centra izveidei ciematā.

Par idejām pastāstīja Riebiņu novada domes plānošanas un attīstības daļas projektu vadītāja Antra Ivanāne. Agrāk Riebiņu bibliotēka bija izvietota kultūras nama telpās, bet sakarā ar remontu nācās pārvākties uz citu vietu — kādreizējā Riebiņu pagasta padomes namu, kur bibliotēkai atvēlēta pavisam neliela platība. Tur nav vietas, kur izvietot grāmatas, arī darbiniekiem un apmeklētājiem ir par šauru. Atgriezies uz kultūras namu nav iespējams, jo tur mājvietu radusi novada dzimtsarakstu nodaļa, stāsta projektu vadītāja.

Meklēt jaunas telpas bibliotēkai mudina tas, ka tuvojas iestādes akreditācija. Saskaņā ar noteikumiem novadā vajadzīga bibliotēka, kas pildītu galvenās bibliotēkas funkcijas, tāpēc atbilstoši jābūt arī platībai un fondu izvietojumam. Pašlaik ir iespēja piemērotas telpas rast kādreizējā «Turības» kafejnīcā līdzās kultūras namam. Pagaidām tās tiks nomātas, bet tālākā nākotnē pašvaldība tās varētu iegūt īpašumā. Aptuveni 500 kvadrātmetrus lielā platībā ļaus visu pārvērst modernā, labi aprīkotā

● Sociālo pakalpojumu centra telpas, kur pašlaik notiek remonts, atrodas pašvaldībai piederošajā Riebiņu ambulances ēkā, kur šobrīd darbojas aptieka, ģimenes ārstu prakses un ārstnieciskie kabineti, kā arī frizētava. Riebiņu novada domes plānošanas un attīstības daļas projektu vadītāja Antra Ivanāne, aplūkojot darbu norisi, atzīst, ka visu pakalpojumu pieejamība vienuviet būtiski atvieglos iedzīvotāju vajadzības.

un augstām prasībām atbilstošā iestādē, kas varētu pienācīgi pildīt novada galvenās bibliotēkas funkcijas. Jau izstrādāts projekts «Riebiņu novada Riebiņu bibliotēkas rekonstrukcija», kas iesniegts Eiropas Savienības Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) atklātajā projektu konkursā. Tas jau saņēmis atbalstu Lauku atbalsta dienestā, piešķirts arī finansējums. Pašlaik notiek tehniskā

projekta izstrāde, bet viss projekts kopumā jāīsteno līdz 2013. gada septembra nogalei.

Salīdzinoši īsā termiņā novadā plāno realizēt kādu citu projektu — «Sociālo pakalpojumu centra izveide Riebiņu novadā». Pašvaldības projektu vadītāja Antra Ivanāne pastāstīja, ka pieteikums tika iesniegts ES Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) atklātā projektu iesniegumu konkursā

pasākumam «Lauku ekonomikas dažādošana un dzīves kvalitātes veicināšana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā». Mērķis — izveidot sociālo pakalpojumu centru Riebiņu novada iedzīvotājiem, kur varēs nodrošināt higiēnas pakalpojumus — dušas, veļas mazgāšanu, lietotu apģērbu maiņas un apģērbu labošanas iespējas. Piemērotas telpas atrastas kādreizējā ambulancē. Kopš pagājušās nedēļas

tur strādā būvnieki, remontdarbus veic SIA «Shoker». A.Ivanāne teic, ja nebūs nekādu neparedzētu aizķeršanos, sociālo pakalpojumu centrs Riebiņos sāks darboties jau šīs vasaras laikā.

Dušas telpas, veļas mazgāšana, tāpat lietotu apģērbu maiņa un apģērbu labošana — šādas jaunas iespējas ciemata un apkārtnējo teritoriju iedzīvotājiem tiks piedāvātas kā jauni sociālie pakalpojumi, kas radušies pēc Riebiņu novada domes sociālā dienesta speciālistu iniciatīvas.

Projekta ietvaros sociālā centra izveidei plānota divu telpu vienkāršota renovācija — logu un durvju nomaiņa, kosmētiskais remonts, sanitārā mezgla atjaunošana. Paredzēts iegādāties gan veļas mazgājamās mašīnas, gan veļas žāvētāju. Papildus divām renovētajām telpām plānots labiekārtot vēl vienu telpu, kur būs ierīkota plauktu sistēma, novietots galds lietotu apģērbu maiņai un labošanai. Ēkas gaiteni — atpūtas un uzgaidāmā vieta centra klientiem. Sociālo pakalpojumu centra iedāvātie pakalpojumi būs par maksu, taču sociālais dienests plāno ieviest arī atvieglojumus mērķgrupām — trūcīgām personām, daudz bērnu ģimenēm, pensionāriem un invalīdiem.

Projekta kopējās attiecināmās izmaksas plānotas 9176,65 latu apmērā. 90% no attiecināmajām izmaksām ir publiskais finansējums, pašvaldības finansējums plānots 4676,65 latu apmērā (tajā skaitā PVN). Zināms, ka aprīkojuma iegādei tiks slēgts līgums ar SIA «Lindstell».

PREIĻU NOVADĀ

Rosība Krīzes centrā

Kopš novembra beigām, kad Krīzes centrā tika uzņemts pirmais klients, Eiropas Sociālā fonda finansētā projekta «Preiļu novada Krīzes centra sociālās rehabilitācijas un alternatīvās sociālās aprūpes pakalpojumu pilnveidošana» ietvaros pakalpojumi piešķirti divdesmit piecām personām, piecpadsmit no tām — bērni, informē projekta vadītāja, Preiļu novada sociālā dienesta vadītājas vietniece Anita Gāga.

Lai arī laiks, ko katrs pavada Krīzes centrā, ir atšķirīgs — no 15 dienām, ja lēmumu par bērnu nogādāšanu Krīzes centrā pieņem bāriņtiesa, līdz vienam vai trim mēnešiem, ja lēmumu pieņem sociālais dienests, ar rūpību tiek domāts par to, lai rehabilitācijas process būtu iespējami pozitīvs un nestu ilgstošas pārmaiņas ikviena klienta dzīvē. Pozitīvas izmaiņas var just pat pēc dažu mēnešu darba. Tā, piemēram,

trūcīgai personai pēc pārciasta insulta speciālisti palīdzējuši apmeklēt daudzās ārstu komisijas, nokārtojot invaliditātes grupu, kas dos iespēju saņemt rehabilitācijas pakalpojumus arī par valsts budžeta līdzekļiem. Šobrīd invaliditātes pensija ir personas vienīgais ienākums, jo līdz krīzes situācijai vīrietis bija ilgstošs sociālo pabalstu saņēmējs. Personai bez deklarētās dzīves vietas, kurai turklāt personu apliecinoša dokumenta nav, kopš Latvija ieguvusi neatkarību, uzsākta sarežģītā formalitāšu risināšana pases iegūšanai, lai personai būtu iespēja ne tikai deklarēt savu dzīves vietu, bet arī dibināt oficiālas darba attiecības, jo aicinājums uzsākt oficiālas darba gaitas jau ir saņemts. Kāda cita persona jau ir spērusi pirmos soļus, lai iesaistītos darba tirgū.

Savukārt bērni Krīzes centrā ir tā sadraudzējušies, it kā būtu pazīstami jau sen. Rosība līdzinās kā kuplā ģimenes lokā, jo sociālo audzinātāju — Ingas Somes, Dīnas Švalbes un Kristīnes Kursī-

tes pārraudzībā tiek gan gatavoti dažādi gardumi, gan top radošie darbi, kas rotā Krīzes centra telpas. Katra audzinātāja, liekot lietā ilgstošo pieredzi darbā ar bērniem, nebeidz viņus pārsteigt ar arvien jauniem kopīgiem pasākumiem. Ļoti oriģināli izskatās katras istabiņas iemītnieka «logo», kas izvietots uz istabiņas durvīm — šie un citi sikumi vidi padara mājīgu un pašiem iemītniekiem tīkamu.

Vairums klientu nāk no trūcīgām ģimenēm, atsevišķos gadījumos vecāki ir ar zemām prasēm, kā rezultātā bērni cieš no visai bieži izplatīta vardarbības veida — pamešanas novārtā, tomēr arī ar cita veida vardarbības pazīmēm pamazām nākas saskarties centra psihologei. Lai psihologa darbs sniegtu rezultātu strādājot arī ar gados jaunākiem bērniem, drīzumā būs pieejama smilšu terapija, par kuras labajām, pat dziednieciskajām īpašībām psihologi jau praksē pārliecinājušies. Nenoliedzami, liela loma ir pašu cil-

vēku vēlmei mainīt savu dzīvi, ieklausīties speciālistu teiktajā, sekot viņu norādījumiem, pieņemt jebkuru aicinājumu apgūt ko jaunu, pilnveidojot gan savas prasmes, gan attīstot kādas jaunas personības īpašības. Turklāt, jo lielāka ir cilvēka motivācija, jo ātrāk pozitīvas pārmaiņas iespējams sagaidīt, un tad tās ir ilgstošākas.

Bez speciālistu konsultācijām no februāra vidus Krīzes centrā ir pieejami dažādi darba prasmju apmācību kursi, kurus vada Līne Gžibovska. Lai arī viņas pašas sirdslieta ir rotu gatavošana, ar ko viņa nodarbojas jau sešus gadus, iegūtā mājturības skolotājas kvalifikācija un praktiskā pieredze ļauj pasniegt visdažādākas nodarbības, jo, kā pati atzīst — viņu vienmēr saistījusi radošā pasaule.

Kā L.Gžibovska novērojusi, īpaši tiek gaidīta ēdienu gatavošanas nodarbība. «Prieks, ka novērtē to, kā pagatavot ko jau-

ku, ieguldot minimālus finanšālos līdzekļus.»

Šūšanas nodarbībā jau tapuši priekšauti (šujmašīnas sarūpētas par projekta līdzekļiem), kas praktiski noderēs, gatavojot ēdienu. Turklāt kādā no nodarbībām paredzēts gatavot no tiem pārtikas produktiem, kurus bez maksas izsniedz Eiropas Komisijas atbalstītajā programmā — tā teikt, ar mērķi pārliecināties un parādīt, kā var lēti un gardi pagatavot maltīti ģimenei. Apgūstot interjera pamatus, tapuši jauki rāmiši glezņiņam, koši spilveni un rotaļu kubi ar skaitļiem un burtiem, kas noderēs bērniem rotaļu istabā. Savukārt adīšanas nodarbībā katrā jau radies savs individuālais plāns — vienai vēlme adīt zeķes, citai cepuri, viskārdinošākais laikam gan ir piedāvājums apgūt māku uzmeistarot volānšalles. Nodarbības ilgs līdz marta beigām, un to saturs ir daudzveidīgs.

Sekmē jaunu cilvēku atgriešanos laukos

Latgales lauku iztukšošanās ir viena no pēdējā laika aktuālākajām sarunu tēmām dažādu ministriju gaitēnos. Izņēmums nav arī Zemkopības ministrija.

Kā uzsver zemkopības ministre Laimdota Straujuma, «ikdienā tiek strādāts, meklējot jaunas atbalsta iespējas gan esošajiem, gan topošajiem Latvijas lauksaimniekiem, zivsaimniekiem un mežsaimniekiem.»

Viena no šādām iespējām ir pasākums «Atbalsts jaunajiem lauksaimniekiem».

Pasākuma mērķis ir sekmēt gados jaunu cilvēku iesaistīšanos nepārstrādāto lauksaimniecības produktu ražošanā, lai veicinātu ekonomiski dzīvotspējīgu saimniecību nodibināšanu vai pārņemšanu un nodrošinātu darbaspēka atjaunošanos lauksaimniecības sektorā.

Pasākuma īstenošanas vieta — Lauku atbalsta dienesta Ziemeļaustrumu, Austrumlatgales un Dienvidlatgales reģionālo lauksaimniecības pārvalžu teritorijas,

izņemot republikas pilsētas un pilsētas, kurās iedzīvotāju skaits ir lielāks par 5000 iedzīvotājiem. 2012. gadā plānots izsludināt vienu pieteikšanās kārtu trijos Latgales reģionos.

Atbalsta pretendents ir **fiziska persona**, kura projekta iesnieguma iesniegšanas dienā ir jaunāka par 40 gadiem, saimniecību dibina pirmo reizi un ir ieguvusi augstāko vai profesionālo vidējo lauksaimniecisko izglītību vai sākusī mācības attiecīgās lauksaimnieciskās izglītības iegūšanai un mācības pabeigs 36 mēnešu laikā pēc tam, kad pieņemts lēmums par atbalsta piešķiršanu. Atbalsta pretendents ir **juridiska persona**, kura ir tādas saimniecības statusā, kas nodarbojas ar lauksaimniecības produktu ražošanu, ir reģistrēta vai pārņemta ne agrāk kā 12 mēnešus pirms projekta iesnieguma iesniegšanas.

Atbalsta pretendents visā projekta sagatavošanas un īstenošanas laikā izmanto no LAP tehniskās palīdzības aktivitātes «Valsts lauku tīkls» finansētus **konsultanta pakalpojumus**.

Ja maksimālie ieņēmumi no saimnieciskās darbības gadā pirms projekta iesnieguma iesniegšanas pārsniedz **20 000 latu**, atbalsta pretendents nevar dibināt jaunu saimniecību. Ja neto apgrozījums pēdējā noslēgtā gadā vai iepriekšējā gada ieņēmumi no saimnieciskās darbības pārsniedz **50 000 latu**, atbalsta pretendents nedrīkst pārņemt saimniecību.

Atbalsta maksā kā vienreizēju kompensāciju par saimniecības izveidošanu vai pārņemšanu **80 procentu** apmērā no summas, kas visā 2007. — 2013. gada periodā vienam atbalsta pretendētājam nepārsniedz **35 140 latus**. Kompensācijas prēmija nepārsniedz **28 112 latus**.

Iespējamie ieguldījumi saimnieciskās darbības attīstībai:

- ✓ jaunu ražošanas pamatlīdzekļu iegāde;
- ✓ būvniecība un ēku rekonstrukcija;
- ✓ nepieciešamo būvmateriālu iegāde;
- ✓ tāda stādāmā materiāla iegāde, kas paredzēts ilggadīgo stādījumu ierīkošanai auglīkopībā (izņemot zemeņu stādus);
- ✓ lauksaimniecībā izmantojamās zemes iegāde, nepārsniedzot 10% no pro-

jekta iesniegumā norādītās kopējās ieguldījumu summas;

✓ vaislas lauksaimniecības dzīvnieku iegāde;

✓ tehniskā projekta sagatavošanas izmaksas, nepārsniedzot 6% no kopējām projekta izmaksām;

✓ vienreizējās izmaksas, kas saistītas ar iekārtu uzstādīšanu, lai nodrošinātu to atbilstošu darbību.

Pēc tam, kad stājies spēkā lēmums par atbalsta piešķiršanu, atbalsta saņēmējs — juridiska persona — saņem **40 procentus** no projekta īstenošanai piešķirtā publiskā finansējuma apmēra. Atlikušos **60 procentus** atbalsta saņēmējs saņem pēc projekta iesniegumā paredzēto ieguldījumu īstenošanas un maksājuma pieprasījuma iesniegšanas Lauku atbalsta dienestā.

Pēc trešā saistību gada un turpmākajos saistību gados, saņemot atbalsta saņēmēju pārskatu par iepriekšējā periodā veiktajām darbībām, LAD izvērtē atbilstību saimniecības attīstības mērķiem un sasniegtajiem rādītājiem.

PVD INFORMĒ

Pārtikas aprites uzraudzības rezultāti 2011. gadā

Pārtikas un veterinārā dienesta (PVD) rīcībā esošā informācija liecina, ka pērn Latvijā reģistrēti **31 286 uzņēmumi**, kas nodarbojas ar pārtikas ražošanu, izplatīšanu, sabiedrisko ēdināšanu un bioloģisko lauksaimniecību.

Tas ir par 1861 uzņēmumu jeb 6,3% vairāk nekā gadu iepriekš. Lielākā daļa — 14 517 — pārtikas aprītē iesaistīto uzņēmumu nodarbojas ar pārtikas tirdzniecību. Šāds uzņēmumu skaits pieaugums pārsvarā saistīts ar augu izcelsmes produktu, dzērienu un biškopības produktu ražošanas uzņēmumu, kā arī mājražotāju aktīvu reģistrāciju PVD.

Pārtikas inspektori 2011. gadā veikuši vairāk nekā 41 tūkstoši pārbaudu, lielākoties tās ir bijušas ārpuskārtas

pārbaudes ēnu ekonomikas apkares pasākumu ietvaros. PVD dati liecina, ka **17,9%** no pārbaudītajiem pārtikas aprītē iesaistītajiem uzņēmumiem **pilnībā atbilst prasībām**, **81,9%** prasībām atbilst, tomēr tajos konstatētas ne būtiskas neatbilstības, kas neietekmē pārtikas drošumu, savukārt prasībām **neatbilst 0,2% uzņēmumu**.

No visām PVD konstatētajām neatbilstībām uzņēmumos lielāko daļu jeb **14,1%** joprojām veido nepilnības uzņēmumu paškontroles sistēmā, kas ir viens no būtiskākajiem pārtikas drošuma un nekaitīguma nodrošināšanas aspektiem. Nākamo lielāko neatbilstību grupu — **12,8%** veido iekārtu un aprīkojuma neatbilstības, uzņēmumu telpu neatbilstība higiēnas prasībām —

11,5%. Pārtikas produktu marķējuma neatbilstības bijušas **6%** apjomā no visām konstatētajām.

Pērn pārkāpumu dēļ PVD apturējis 45 uzņēmumu darbību. Vairāk nekā 370 gadījumos PVD inspektori ir apturējuši pārtikas produktu izplatīšanu, 1961 gadījumā pārtikas produkti tika izņemti no apgrozības. Par konstatētajiem pārkāpumiem piemēroti naudas sodi 180 060 latu apmērā.

Ēnu ekonomikas apkares pasākumos PVD pārbaudīja 4475 uzņēmumus. Konstatēts, ka 101 objektā tiek veikta neregistrēta darbība, bet 21 uzņēmuma darbība tika apturēta. Šo pārbaudu laikā izņemtas vairāk nekā 16 tonnas pārtikas produktu. Par konstatētajiem pārkāpumiem piemēroti naudas sodi 79 522 latu apmērā.

LAD INFORMĒ

Atgādinājums Krājbankas klientiem

LAD atgādina, ka no 2011. gada novembra Lauku atbalsta dienests neveic atbalsta maksājumus uz to klientu kontiem, kuri atvērti akciju sabiedrībā «Latvijas Krājbanka», jo Valsts kase neizpilda maksājumu rīkojumus, kuros kā maksājuma saņēmēja konts ir norādīts a/s «Latvijas Krājbanka» konta numurs.

Lai netiktu aizkavēta 2011. gada tiešo maksājumu saņemšana, LAD aicina klientus **nekavēties un sniegt informāciju par mainīto bankas kontu**.

Veidlapas klientu datu maiņai pieejamas LAD mājas lapas www.lad.gov.lv sadaļā «LAD klientu reģistrācija».

Līdz aprīlim var pieteikties kredīta procentu daļējai dzēšanai

Lauku atbalsta dienests (LAD) informē, ka 8. martā stājās spēkā Ministru kabineta noteikumi par valsts atbalstu lauksaimniecībai un tā piešķiršanas kārtību. Sakarā ar to LAD aicina lauksaimniekus pieteikties atbalstam kredīta procentu daļējai dzēšanai.

Pieteikumus atbalstam kredīta procentu daļējai dzēšanai var iesniegt LAD reģionālajās lauksaimniecības pārvaldēs vai centrālajā aparātā Rīgā līdz 1. aprīlim.

Šo atbalstu var saņemt pretendenti, kuri nodarbojas ar primāro lauksaimniecības produktu ražošanu, ir saņēmuši ilgtermiņa kredītu vai finanšu lizingu investīcijām lauksaimnieciskās ražošanas būvju būvniecībai un to darbībai nepieciešamo iekārtu un aprīkojuma (arī programmatūras), kā arī lauksaimniecībā izmantojamās zemes iegādei (izņemot

iegādes, kas jau subsidētas no Latvijas Hipotēku un zemes bankas kredīšanas programmas).

Tāpat atbalstu var saņemt piena pārstrādes komersanti, kuriem piešķirts ilgtermiņa kredīts vai finanšu lizinga investīcijām piena pārstrādes būvju būvniecībai un to darbībai nepieciešamo iekārtu un aprīkojuma iegādei.

LAD atgādina, ka lauksaimniecībā izmantojamās zemes iegādes gadījumā atbalstu nepiešķir par aizdevuma darījumiem, kuri veikti līdz 2002. gada 1. janvārim. Tāpat atbalstu nepiešķir par aizdevumiem, kuri ņemti sertifikātu iegādei lauksaimniecībā izmantojamās zemes izpirkšanai.

Veic bioloģiskās lauksaimniecības gala maksājumus

Kopš februāra nogales tiek veikti gala maksājumi lauksaimniekiem, kuri ir izpildījuši atbalsta saņemšanas nosacījumus agrovīdēs apakšpasākumā «Bioloģiskās lauksaimniecības attīstība (BLA)» un «Bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālajos (BDUZ)».

Izvērtējot pieejamos finanšu resursus, kas paredzēti vides un lauku ainavas uzlabošanai un kuri novirzīti agrovīdēs apakšpasākumu realizēšanai, 2011. gada atbalsta likmēm **netiek piemērots samazinājuma koeficients**.

BLA atbalsta likmes laukaugiem ir **75,54** lati par hektāru, nektāraugiem, pastāvīgajām pļavām un ganībām — **96,53** lati par hektāru, kartupeļiem — **222,44** lati par hektāru, dārzeņiem, garšaugiem un piemājas dārzeņiem — **249,72** lati par hektāru, augļu kokiem un ogulājiem — **293,09** lati par hektāru. BDUZ likme ir **86,03** lati par hektāru.

Lappusi sagatavoja L. Kirillova

Ko darīt, ja īpašumā saimnieko bebbri

Ne viens vien lauksaimnieks, kura īpašumi atrodas pie upēm, ezeriem, lielākiem diķiem vai purviem, sūdzas par to, ka nespēj tikt galā ar platību īstenajiem saimniekiem — bebbriem. Cilvēkiem ne vienmēr ir skaidrs, kā sākt cīņiņu ar šiem platību pārpurvotājiem. Piedāvājam informāciju, kas pieejama www.laukutikls.lv.

Lai samazinātu bebru skaitu savā īpašumā, ir jāievēro vairāki noteikumi.

Medīt drīkst tikai tās personas, kuras ir saņēmušas mednieka apliecību

Mednieka apliecība ir dokuments, kas nepieciešams, lai saņemtu medību atļauju, mednieka sezonas karti un medību šaujamo ierociņu iegādes atļauju, kā arī drīkstētu medīt Medību likuma un citos medības reglamentējošos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

Ir jābūt reģistrētam medību iecirknim

Medību iecirknis ir vienlaidu medību platība, kuru apsaimnieko viens medību tiesību lietotājs.

Medību tiesību lietotājs — zemes īpašnieks vai lietotājs, kura īpašumā vai lietošanā esošajā zemes gabalā ietilpst likumā noteiktajām prasībām atbilstošas medību platības, vai persona, kurai zemes īpašnieks vai lietotājs likumā noteiktajā kārtībā uz līguma pamata nodevis savas medību tiesības.

Medību tiesības — tiesības zemes īpašniekam vai lietotājam savā zemes gabalā medīt šajā likumā un medības reglamentējošos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Medību tiesības zemes īpašnieks vai lietotājs var izmantot pats vai nodot citai personai.

Meža īpašniekam ir divas iespējas — slēgt līgumu par bebru medībām ar mednieku kolektīvu vai Valsts meža dienestā reģistrēt uz savas zemes individuālo medību iecirkni.

Bebru medībām nav noteiktas medību iecirkņa minimālās medību platības, kā tas ir, piemēram, ar pārnadžiem. Bebbri ir nelimitēti medijamie dzīvnieki, kuru medīšanas termiņš ir no 1. augusta līdz 30. aprīlim. Jāzina, ka medīšanai aizliegts izmantot kājķeramās lamatas. Atļauts medīt ar *rāmja* jeb *Conibear* tipa lamatām, kuru cena ir 12 — 15 lati.

Lai varētu medīt ar medību rīkiem (lamatas, slazdi vai citi rīki, kas izmantojami medīšanai), Valsts meža dienestā jāsaņem sezonas atļauja. Meža īpašniekam, kurš nav mednieks, paveras vairākas iespējas: sadarboties ar mednieku kolektīvu un slēgt ar to līgumu; veidot savu medību iecirkni un organizēt tajā bebru medības, piesaistot personas, kurām ir mednieka apliecība un kuras ir saņēmušas sezonas atļauju medīšanai ar medību rīkiem; pašam kļūt par mednieku un pievienoties kādam kolektīvam vai medīt individuāli savā medību iecirknī.

Tāda ir likumos un noteikumos paredzētā kārtība, lai cīņa ar bebbriem vismaz juridiskā ziņā būtu pareiza.

Latgaliešu Ziemassvētki vasaras vidū

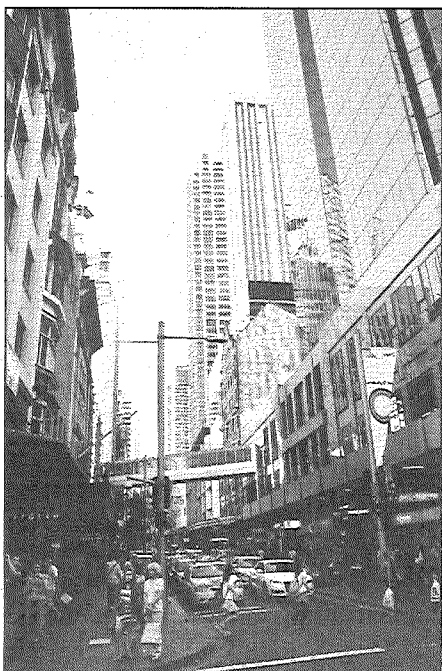
Kas jāpatur prātā ķengurzemē

- ✓ Saules aizsargkrēms jālieto obligāti, ja vien negribi kļūt sarkans kā vēzis.
- ✓ Alus jāpērk kastēs vai vismaz sešpakās, pa vienai pudelei sanāk dīkt pār maksāt.
- ✓ Smukas meitenes, kā saka, uz ielas nemētājas.
- ✓ Haizivis Melburnas pludmalē uzbrūk cilvēkiem vidēji vienu reizi gadā.
- ✓ Vislētāk un visvairāk var paēst ķīniešu ēstuvēs.

Turpinājums. Sākums «Novadnieka» 6. marta numurā.

Dziesmusvētki nedēļas garumā

Galvenais pasākums, kura dēļ uzsākām projektu «DD@AUS», saistās ar kārtējam Jauniešu dienām. Tas — mūsu brauciena centrālais pasākums un jau 33. Austrālijas latviešu jauniešiem. Notikumu vieta — Sidneja. Būtībā tas ir festivāls, tādi kā mazi dziesmusvētki nedēļas garumā, kas tiek rīkoti ik pēc diviem gadiem un ikreiz citā Austrālijas vietā, arī Melburnā, Adelaidā un citur, stāsta Anna Briška.

● Sidnejas centrs ne ar ko īpašu neatšķiras no citām lielpilsētām — debesskrāpji, atkal debesskrāpji un automašīnu pārpildītas ielas.

Festivāls ar dažādiem pasākumiem un koncertiem ilgst dienas septiņas. Tam gatavojas kori, muzikālie ansambļi, uzstājas deju kolektīvi. Arī mēs apmeklējam tādu deju kopuzvedumu vairāku stundu garumā.

Paši uzstājamies trijos pasākumos — festivāla atklāšanā, viesu grupu koncertā un Jaungada ballē. Gribu piebilst, ka viesu statusā no Latvijas nebijām vienīgie. Uz Austrāliju bija atbraukuši grupas «Cosmos» un ansamblis «Latvian Voices» dalībnieki, kopā veidojot «The Baltics» kolektīvu. Tāpat piedalījās koklētāja Laima Jansone. Viņa virtuozī pārvalda Latgales kokli, kurai ir ne vien īpatnējs skanējums, bet arī no klasiskās kokles atšķirīga forma (tāds kā spārns) un stīgu skaits. Kopā piedāvājam Austrālijas latviešiem skaistu koncertprogrammu vairāku stundu garumā. Trešā uzstāšanās bija Jaungada ballē, kad spēlējām danču mūziku latviskā noskaņā. Tomēr pasākums kopumā bija havajiešu stilā, ļoti krāsains — kā jau vasaras vidū.

Interesanti klausīties Austrālijas latviešu jauniešu koncertu, bijā gan individuālie izpildītāji, gan uzstājas grupas. Dzirdējam oriģināldarbus, improvizācijas un tautasdziesmu apdares. Gribu informēt, ka uzsākti darbi, lai nākamgad arī Latgalē plašāka publika varētu baudīt Austrālijas latviešu jauniešu koncertprogrammu.

Pēc festivāla vēl pāris dienas pavadījām Sidnejā, aplūkojām ievērojamākās vietas, devāmies ārpus pilsētas — dabā jeb riktīgā Austrālijas mežā, kas krasi atšķiras no Latvijas biežajiem un ēnainajiem mežiem.

Ciena latgaliskās dziesmas un dančus

Nevar teikt, ka Austrālijā dzīvot ļoti daudz latgaliskās cilmes latviešu, tomēr mūsu tautasdziesmas tiek turētas lielā godā. Dažādos pasākumos dzirdējam gan «Rūzeņu» un «Tuoli dzeivoj muna

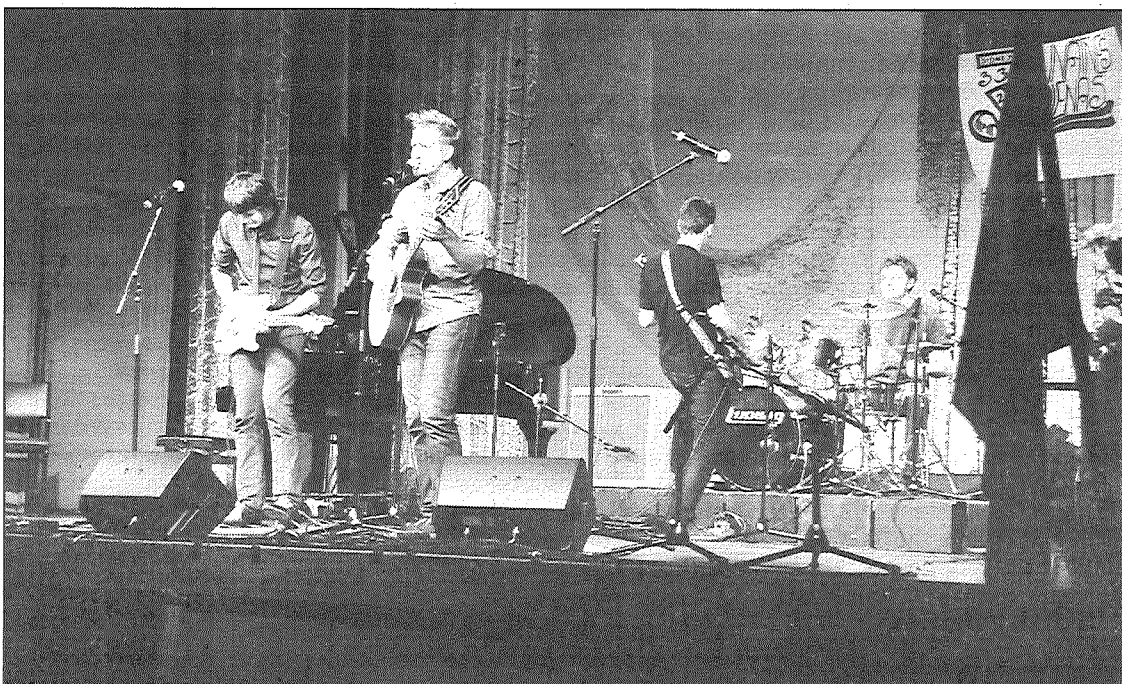
meiluo», gan «Aiz azara malni meži» un «Padarieju aluteņu». Tas lielā mērā izskaidrojams ar to, ka vairākas reizes Austrālijā ciemojies mūziķis Artūrs Uškāns, kurš izdarījis lielu darbu, mācot latgaliešu tautasdziesmas un dančus.

Centos to pašu darīt arī es. Kur es to iemācījis? Dzīves skolā. Bet, ja nopietni, tad Daugavpilī četrus gadus vadīju jauniešu folkloras grupu. Tieši Artūrs Uškāns ir viens no maniem pirmajiem skolotājiem. Divu gadu garumā Rīgā apmeklēju folkloras skolu pie Andra Kapusta.

Latvijā danču kustība, piemēram, tas, ko dara Preiļu Valsts ģimnāzijas kopa «Rūtoji», pastāv, bet mēs tai nepievēršam īpašu uzmanību, jo apkārt ir daudz visa kā cita. Austrālijā ir savādāk, tur danči asociējas ar latvisko. Kad Sidnejā pēc 33. Jauniešu dienu atklāšanas notika danču vakars, vēroju, kā jaunieši paši bez mūdināšanas iet un dejo. Zina soļus tik labi, ka pat es kaut ko no tā varētu pamācīties. Vārdu sakot, priecājas no sirds stundām ilgi. Man ļoti patika brīvā atmosfēra. Katrs, kas prot spēlēt, nāk un to dara. Katrs, kas prot soļus, dejo. Bez lauzīšanās un stāvēšanas zāles stūri. Latvijā cilvēkus grūti iesaistīt notiekošajā, tāpēc tur man bija milzīgs atvieglojums, ka jaunieši ir tik aizrautīgi. Es to saprotu tā, ka viņi ar visu spēku cenšas turēties pie tautiskajām saknēm.

Latvija — sapņu zeme

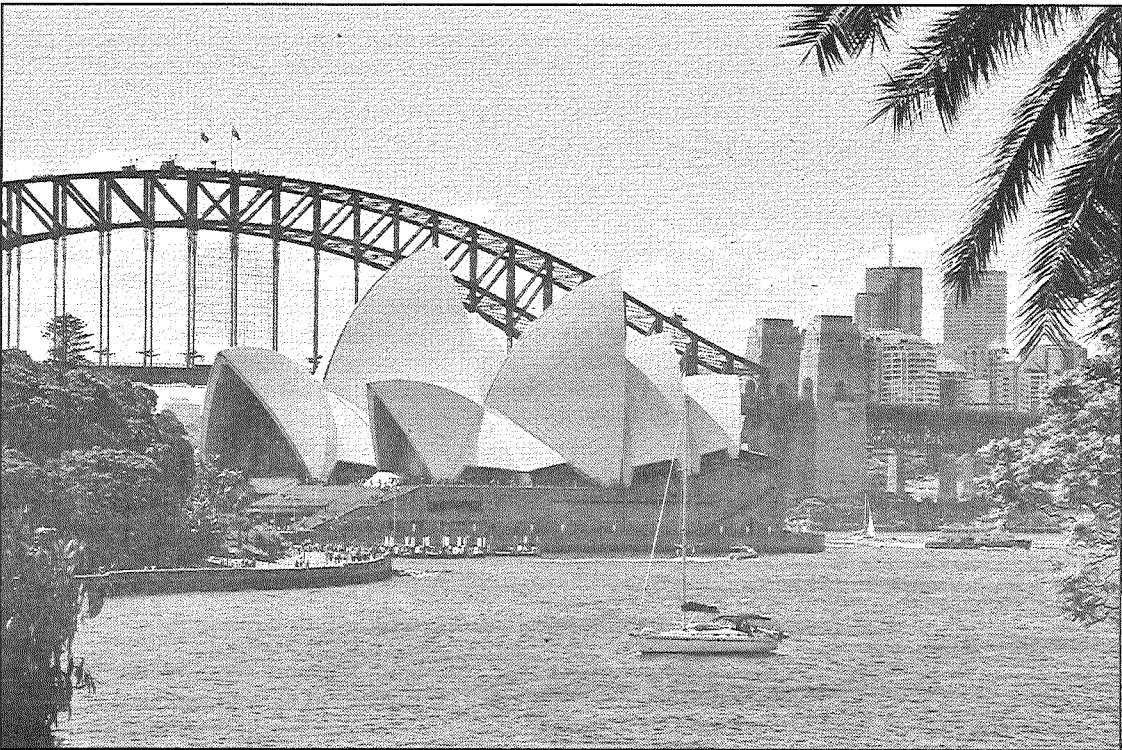
Lai cik divaini mums šeit, mājās, tas varētu likties, bet Austrālijas latviešiem Latvija ir sapņu zeme. Kādam visas dzīves sapnis ir kaut reizi atbraukt uz Latviju. Vēl kāds plāno atgriezties šeit uz palikšanu. Politiskās ķildas un ķīviņi, pašreizējā cilvēku aizbraukšana no Latvijas labākas

● Latgaliešu grupas uzstāšanās 33. Jauniešu dienu atklāšanas pasākumā.

● Kāds no danču vakariem. Kā redzams, malā stāvētāju maz, visi aktīvi un enerģiski piedalās rotaļās.

● Viena no klasiskākajām ainavām, ar ko cilvēkiem visā pasaulē asociējas Austrālija. Tā ir Sidnejas opera. Foto: Armins Bernāns

dzīves meklējumos ir krasā pretstatā ar Austrālijas latviešu izjūtām un attieksmi pret senču dzimteni. Mani sajūsmināja tas, ka latvieši, dzīvodami Austrālijā starp simtiem citu tautību cilvēku, ļoti uzsver, ka viņi IR LATVIEŠI. Vietējie pat saka, ka latviešu kopiena esot viena no

aktīvākajām. Visu laiku mani nomoka jautājums — kas tas ir, ka mēs ikdienā šeit neredzam to, ko viņi saskata no attāluma?

Ar lielu interesi gāju un skatījos visu latvisko, ko viņi Austrālijā saglabājuši. Melburnā, piemēram, tā ir bibliotēka, latviešu nams. Mājās koka izstrā-

dājumi, kādi attēli. Pirmo reizi reāli biju vidē, par kuru iepriekš tikai attālumā interesējusies, gatavojot savu bakalaura darbu (tas bija par trimdas latviešu dzeju). Man tā bija tuva, interesanta un saprotama gaisotne.

Sagatavoja L. Kirillova
Turpinājums sekos

CĒSIS

Redzējusi nabadzību arī Haiti

Vispasaules organizācija «GAiN» Cēsu puses ļaudīm nesēn piegādāja kravu, kurā bija 18 tonnas bērnu pārtikas. Šis pašas biedrības pārstāvji no visas pasaules rudenī viesojās Amatas novadā. Apciemoja vairākas trūcīgas ģimenes, dāvināja sadzīvē nepieciešamas lietas un apdāvināja bērnus ar saldumiem.

«Druva» uz interviju aicināja biedrības «GAiN» pārstāvi Eviju Vildi (27 gadi), kura aktīvi darbojas šajā biedrībā, palīdzot Latvijas bērniem. Viņa 2010. gada septembrī mēnesi pavadīja arī zemestrīces skartajā Haiti un redzēja tādu nabadzību un bezcerību, par kādu Latvijā runāt nevaram.

Evija stāstīja par organizāciju, par labdarību, par Haiti, par vērojumiem Latvijā.

— Kas ir biedrība «GAiN» un kā tu tajā nokļuvi?

— «GAiN» jeb «Global Aid Network» (globālais palīdzības tīkls) ir starptautiska labdarības organizācija, kuras mērķis ir sniegt atbalstu cilvēkiem, kas nonākuši materiālās grūtībās. Savukārt biedrība «GAiN Latvija» mūsu valsti darbojas jau kopš 2002. gada, kopš dibināšanas tās vadītāja ir mana mamma Daina Vilde. Bet es ar labdarību sāku nodarboties pēc 15 gadu vecuma, kad «GAiN» vēl nemaz nebija nodibināta.

— Kas ir tas, kas tevi mudina uz labdarību?

— Man patīk palīdzēt citiem. Uzskatu, ka jebkuram cilvēkam ir iespēja būt pilnvērtīgam sabiedrības loceklim. No pieredzes varu teikt, ka, palīdzot citiem, lielākā ieguvēja esmu es pati, jo tas paplašina manu redzesloku un rada pozitīvas emocijas.

— Biedrībā «GAiN» apvienojusies cilvēki no Amerikas, Kanādas, Austrālijas un daudzām Eiropas valstīm. Viņi palīdz Āfrikas trūkcietējiem un tajā pašā laikā apciemo Latvijas ģimenes. Kā viņi jūtas, palīdzot Eiropas Savienības dalībvalstij Latvijai?

— Protams, liekas jocīgi, ka cilvēki no dažādām pasaules valstīm brauc uz Latviju un apciemo trūcīgas ģimenes. Taču viņu mērķis šeit nav apskatīt skaisto dabu, bet iepazīt situāciju un izvērtēt apstākļus, kādos dzīvo ģimenes. Tiesām, viņiem ir grūti saprast, ka Eiropas Savienības valstī ir ģimenes, kas dzīvo tik smagos apstākļos. Nenoliedzami, šie cilvēki ir pārsteigti par dzīves apstākļiem Latvijā un saprot, ka nepieciešama palīdzība. Viņi aso-

ciācijās vērtē, ka Latvija ir aukstā Āfrika.

— Kā tu vērtē notiekošo Latvijā, ņemot vērā, ka tev ir Haiti pieredze, kur divas medicīnas misijā palīdzēt cilvēkiem pēc postošās zemestrīces?

— Es šīs divas valstis un kultūras salīdzināt nevaru un pat nevēlos. Tās ir divas dažādas pasaules. Protams, Haiti valda neiedomājama nabadzība, es uzturējos tur jau pirms zemestrīces. Tur nebija ne valdības, ne likumu, tāda lieta kā infrastruktūra vispār nepastāvē. Izglītība, medicīna un izdzīvošana ir katra paša atbildība. Tur pat ceļu satiksmes noteikumu nav, brauc, kā grībi — ar gaismām, bez gaismām naktī. Automašīnās sasētas neiedomājams skaits cilvēku... Visur ļoti daudz atkritumu, viņi nezina, kas ir miskastes, katrs sviež atkritumus, kur vēlas, gaisms vienkārši bija briesmīgs. Klinikā strādājot, man bija pacienti, kuri nezināja, kā viņus sauc, vai cik ir gadu, sakot, ka varētu būt no 17 līdz 35 gadiem. Mums to pat grūti aptvert, bet viņiem tas nešķiet svarīgi... Visgrūtākais bija apzināties, ka šiem cilvēkiem isti nav arī nākotnes. Pat rezinu, no kura gala tur jāsāk reformas, turklāt diez vai tas vispār ir izdarāms.

Lai arī Latvijā ir daudzas ģimenes, kuras slīgst nabadzībā, tomēr mūsu bērniem ir dota iespēja iemācīties lasīt, pilnveidoties. Jā, šis vārds — iespēja. Mums ir dotas iespējas. Tas, vai tās saredzam un izmantojam, atkarīgs no mums pašiem. Taču Haiti tā nav. Bērni dzīvo teltī vai nojumē, ko sauc par māju, bet tās drīzāk atgādina sienu kaudzes. Haiti stāstā pats traģiskākais bija tas, ka zemestrīces epicentrs bija galvaspilsēta Portoprensa. Iedomājieties, kā tas būtu, ja dienas vidū no zemes virsas tiktu noslaucīta Rīga ar visām augstskolām, lielākajām un apriņķotākajām medicīnas iestādēm un visu pārējo. Haiti tā tas notika, visas šīs ēkas, kurās atradās akademiķi, izglītoti cilvēki, tika vienkārši nolīdzinātas no zemes virsas sešās minūtēs. Palika neizglītotā tautas daļa. Tas bija smags trieciens. Cilvēki tur depresīvi. Un tad iedomājos par mūsu drūmajām sejām. Man gribas teikt, ka ir ļoti daudz, par ko varam lepoties un būt priecīgi. Tāpēc es uzsveru, ka varam būt priecīgi, ka mūsu bērniem ir dota iespēja mācīties, jo Haiti tādas iespējas daudzās ģimenēs vienkārši nav. Tur skola mēnesī vidēji vienam bērnam maksā 40 dolārus, bet nereti mammas vidējie ienākumi ir divi dolāri mēnesī,

● Evija Vilde palīdzības misijā Haiti.

kurus viņas nopelna, skaldot akmeņus vai nododot metāllūžņus. Tur tiešām nav darba vietu. Cilvēkiem, kuri dzīvo attālākos ciemos, uz darbu jāiet vairākas stundas. Piemēram, cilvēki, kuri nāca uz manu kliniku pēc medicīniskās palīdzības, no mājām bija izgājuši jau iepriekšējā vakarā.

— Kādas atziņas un pārdomas pārvedī?

— Galvenā atziņa, ka mēs raizējamies par ļoti maznozīmīgām lietām. Daudzas vienaudzes uztraucas par izskatu un svaru. Jo vairāk naudas, jo pilnāks ledusskapis un lielāka runāšana par diētām un tievēšanu. Meitenēm saku, ka nevēlos par šo pārēšanās problēmu klausīties, jo esmu redzējusi bērnus, kas dzīvo badā. Kad viņas runā par pārtikas izmešanu, saku, lai to pārtikai paredzētu naudu labāk iedod kādai trūcīgai ģimenei. Jo patiešām tepat Latvijā netrūkst ģimeņu, kurām nav, ko ēst. Nesēn biju pie kādas ģimenes Saldus pusē, kur bērni stāstīja, ka mamma atslēgusi ledusskapi, jo tas ir tukšs, nav naudiņas, lai nopirktu ēdamo. Prātā nāk cita ģimene, kur bērniņi, kas bija skaisti kā eņģeli, mitinājās gruvešos. Māja nodegusi, jumta vietā bija uz apdeģušiem balķiem uzklāta plastmasas plēve. Un šie bērni, lai arī skolā krosu skrien basām kājām, ir pirmie, iegūst zelta medaļas. Viņiem mājās nav pārtikas, skaistu lietu, taču viņi skolā nav sliktāki par citiem, bet gan vieni no labākajiem. Latvijā ir daudz gudru bērnu, neskatoties uz to, kādos apstākļos viņi aug.

Otra lieta, kas mums būtu

jānovērtē, — mums ir dota brīvība un ir dotas vērtības. Haiti bija grūti pieņemt, ka cilvēkiem nav gandrīz nekādu vērtību. Nosit vienu cilvēku, otru, un tas liekas normāli. Tur neviens nedomā par bērnu vai sievietes tiesībām. Kad biju telšu pilsētā, kur viena ģimene no otras dzīvo pusmetra attālumā, vienā teltī 10 — 15 cilvēku, redzēju, ka viņiem ir kopējās tualetes, mazgāšanās vietas. Cilvēki mazgājas laukuma vidū, visiem redzot. Uz kliniku nāca 11 — 12 gadus jaunas meitenes, kuras bija stāvokli, un ne jau tādēļ, ka būtu to gribējušas, bet tādēļ, ka lielākā daļa bija izvarotas. Tur sievietei, bērniem un cilvēkiem kopumā nav nekādas vērtības. Haiti prostitūtai, kas ir veids, kā daudzas sievietes cenšas izdzīvot, maksā 50 centus. Tas ir mazāk nekā autobusa biļete Rīgas sabiedriskajā transportā. Un, lai arī Latvijā ir smagi laiki, mums ir daudzas lietas, kas mūs tur kopā kā nāciju.

— Tevi klausoties, liekas, ka mums tiešām grēks sūdzēties par dzīvi.

— Tā tas ir. Jo mēs jau tiecāmies pēc lielākas mājas, krutākas mašīnas un jaunākā *iphone* telefona. Puiši vēlas uzraudzēt lielus muskuļus, meitenes — iegūt tielus vidukļus. Bet mēs aizmirstam par to, kas mums visiem ir, un sūrojamies par to, kā nav un daudzos gadījumos pat nav vajadzīgs. Taču tam visam pa vidu ir ģimenes, kurām reāli nepieciešama palīdzība. Un man ļoti nepatīk, ja sāk šķirot, kurš nācis no alkoholiķa un kurš no daudz bērnu ģimenes. Vēlos uzsvērt, ka bērns nevienā ģimenē ne pie-

kā nav vainīgs. Mums jau tā ir zema dzimstība, mums visiem bērniem ir jādod iespēja augt normālā vidē, pabarotiem, apģērbtiem un izskolotiem.

— Tev ir citādāks skats uz dzīvi.

— Domāju, ka mūsdienās lielai daļai sabiedrības šķiet, ka viņiem viss pienākas tikai tāpēc, ka viņi ir, taču paši valsts labā neko negrib darīt. Arī medicīnā redzu nostāju — mums pienākas, man vajag. Bet patiesībā reti kurš saprot, ka mums nekas nepienākas, mums pašiem par sevi jāparūpējas. Jāsaprot, ka nevis valstij mūs jānodrošina, bet mums visiem kopā jāuztur valsts. Pie tā, ka mūsu valsti iet tik grūti, nav vainīgi tikai politiķi, pie šīs krīzes lielāko tiesu vainojami esam mēs paši, mūsu pasivitāte, nevēlēšanās iepirkties legāli, maksāt nodokļus, nevēlēšanās citiem palīdzēt.

— Esi izvēlējusies profesiju, kura nosauicama par misiju vai kalpošanu cilvēkiem. Kā tu, jaunā, topošā mediķe, jūties Latvijā?

— Mani medicīna interesē ļoti, bet tas, kas šajā nozarē notiek Latvijā, ir ļoti skumji. Pacienti ir ļoti nezinoši par dažādiem ar medicīnu saistītiem jautājumiem, trūkst finansējuma, slimnīcas slēdz, un daudzi jaunie mediķi dodas prom no valsts. Tāpat jāteic, ka Latvijā ārsta profesija zaudējusi prestižu. Neskatoties uz to, ka ārsti mācās pat 12 gadus, ir pacienti, kuri ierodas netīrās drēbēs, piedzērušies un vēl pasaka, ka esi muļķis un neko nesaproti.

«Druva»

DAUGAVPILS

Atbalsta Ilūkstes novada baznīcas

Ilūkstes novada dome ir piešķirusi finansējumu reliģiskajām organizācijām. Pavisam piešķirti 14 000 latu, un šo atbalstu saņems Ilūkstes, Bebrēnes, Grendzes, Subates, Dvietes un Eglaines katoļu, Ilūkstes, Lašu (Eglaines) un Subates luterāņu, Ilūkstes pareizticīgo, kā arī Ilūkstes, Eglaines un Subates «Miera nams». Šo naudu draudzes lielākoties izmantos remontiem.

Daugavpils cietoksni redzēja Kannās

No 6. līdz 9. martam Francijas kūrortpilsētā Kannās notika Eiropā lielākā investīciju un nekustamā īpašuma izstāde. Tajā piedalījās arī Daugavpils delegācija.

Domes Attīstības departaments savā stendā demonstrēja Daugavpils lielākos investīciju objektus — cietoksni, lidostu, biznesa parku Višķu un Kraujas ielā, atpūtas bāzi «Mežciems» un citus. Domes stends bija apvienots

ar uzņēmuma «Ditton grupa» stendu. Lai kompensētu izdevumus par piedalīšanos izstādē, tiek gatavots projekts līdzfinansējumam no ES fondu līdzekļiem.

Ik gadus izstādē piedalās aptuveni seši tūkstoši investīciju objektu un uzņēmumu, izstāžu zālēs ir izvietoti 1,5 tūkstoši stendu.

Latgales Laiks»

Avārijās guvuši traumas un gājuši bojā

2. martā Zilupes novada Zaļesjes pagastā uz ceļa pagaidām nenoskaidrots transportlīdzeklis notrieca riteņbraucēju, kurš notikuma vietā no gūtajām traumām mira. Iespējams, velosipēdistu notriekusi kāda kravas automašīna. Uzsākts kriminālprocess. Izmeklēšana turpinās, policija skaidro negadījuma apstākļus un un meklē negadījumā iesaistīto transportlīdzekli, kā arī tā vadītāju.

Tajā pašā dienā Rēzeknes novada Audriņu pagastā 1967. gadā dzimis vīrietis, vadot automašīnu Mercedes, nobrauca no ceļa un ietriecās kokā. Negadījuma rezultātā vadītājs guva galvas traumu un tika nogādāts slimnīcā. Noskaidrots, ka vīrietis bija sēdies pie stūres alkohola reibumā, pārbaudē konstatēts, ka alkohola koncentrācija bijusi 2,53 promiles. Sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols, bet par piemērojamo sodu lems tiesa. Policijas pārstāve skaidro, ka vīrietim draud naudas sods no 800 līdz 1000 latiem, vadītāja tiesību atņemšana uz četriem gadiem un administratīvais arests no 10 līdz 15 diennaktīm.

5. martā Daugavpili ar automašīnu pagaidām nenoskaidrotos apstākļos notriekta sieviete, kura no gūtajām traumām mirusi. Nav noskaidrota arī cietušās personība. Uzsākts kriminālprocess.

7. marta vakarā Baltinavas novadā kāds astoņpadsmitgadīgs jauniešs, vadot automašīnu Audi pa autoceļu Baltinava — Tilža, centās izvairīties no uzbraukšanas meža dzīvniekam, bet nespēja novaldīt spēkratu. Automašīna nobrauca no ceļa un apgāzās. Negadījuma rezultātā cietusi Audi pasažiere, 1941. gadā dzimusī sieviete. Viņa medicīniskās palīdzības sniegšanai nogādāta slimnīcā. Policija turpina skaidrot negadījuma apstākļus.

Policija brīdina būt piesardzīgiem un neuzticēties svešiniekiem

Konstatēts kārtējais krāpšanas gadījums Ludzā. Tā 2. martā Tālavijas ielā pie gājējas pienāca sieviete un, piedāvājot zīlēšanas pakalpojumus, izkrāpa no viņas naudu 2,50 latu apmērā. Par to policijā uzsākts kriminālprocess.

Veicot izmeklēšanu, policijas darbinieki noskaidroja aizdomās turamo personu. Tā bija 1957. gadā dzimusi vietēja iedzīvotāja, par kuru policija ziņoja sabiedrībai jau februārī un brīdināja iedzīvotājus no iespējamiem krāpšanas mēģinājumiem. Bija ziņots arī par to, ka sieviete ir agrāk vairākkārt tiesāta, tajā skaitā par līdzīgu noziedzīgu nodarījumu veikšanu.

Pēc policijas rīcībā esošās informācijas, aizdomās turētā piedāvāja gan zilnieces, gan dziednieces pakalpojumus vairākām sievietēm Ludzā. **Policija atkārtoti lūdz iedzīvotājus arī citos novados būt piesardzīgiem un neuzticēties svešiem cilvēkiem uz ielas un nekādā gadījumā nepieņemt aizdomīgiem piedāvājumiem.**

CSDD INFORMĒ

Konkursā neuzvarēja, tomēr ieguva plašas zināšanas

Par Ceļu satiksmes drošības direkcijas (CSDD) rīkotā konkursa 6. — 8. klašu skolēniem «Gribu būt mobilis!» uzvarētājiem kļuva skolēni no Alūksnes novada. **Līvānu novada Sutru pamatskolas komandai «Stārķis»** (konsultējošais skolotājs Guntars Ormanis) jāsamierinās ar reģionā pusfināla uzvarētāju godu.

Kā informē CSDD sabiedrisko attiecību daļas speciālisti, konkurss jauniešu vidū kļuvis aizvien populārāks, šoreiz finālā piedalījās septiņas komandas. Katrai komandai bija jāveic četri uzdevumi — datortests, maketa uzdevums, mājas darbs «Velosipēdistu dienas un nedienas ceļu satiksmē» prezentācija, kur dalībnieki apzināja, analizēja un aprakstīja vismaz trīs velosipēdistiem aktuālas lietas, ar kurām tie saskaras ceļu satiksmē savā pilsētā, novadā vai pagastā. Finālistiem ceturtais bija pārsteiguma uzdevums, kurā bija jādemostrē zināšanas par ceļu satiksmes drošību un aktuālāko ceļu satiksmes noteikumus saistībā ar velosipēdistiem.

Konkursa «Gribu būt mobilis!» mērķis ir paaugstināt jauno satiksmes dalībnieku — 6. līdz 8. klašu skolēnu — zināšanas par satiksmes drošību un pilnveidot personīgās drošības garantēšanas iespējas. Šis konkurss ir orientēts arī uz mācīšanās kvalitātes uzlabošanu un iegūto zināšanu praktisku pielietojumu. Konkursa ietvaros skolēniem nodrošinātas iespējas kvalitatīvai pašizglībai kā velosipēda un mopēda vadītājiem, jo tieši šajā vecumā jaunie cilvēki ceļu satiksmē ir ne tikai gājēji, bet kļūst arī par velosipēdu un mopēdu vadītājiem.

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldē reģistrētie notikumi

Avārijas iemesls — nepareizi izvēlēts ātrums

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Kārtības policijas biroja preventīvas nodaļas inspektore Anastasija Laizāne informē, ka 2. martā reģistrēts satiksmes negadījums Līvānu novada Jersikas pagastā. 1991. gadā dzimis autovadītājs ar automašīnu VW nebija izvēlējis drošu braukšanas ātrumu, netika galā ar auto vadību. Rezultātā automašīna iebruca grāvī, bojājot ceļa zīmi.

Zagli noķēra, bet televizors jau Preiļu lombardā

3. martā policijā saņemts iesniegums no kāda Preiļu iedzīvotāja, kurš, atgriežoties mājās pēc divu nedēļu prombūtnes, bija konstatējis, ka dzīvokļa durvis ir uzlauztas un nozagts televizors. Saņemot šo informāciju, policijas darbinieki uzsāka izmeklēšanu un operatīvo darbību rezultātā 5. martā aizdomās par zādzības izdarīšanu aizturēja kādu vietējo iedzīvotāju. Tas bija 1973. gadā dzimis vīrietis, kurš jau agrāk labi zināms policijai. Izmeklēšanā noskaidrots, ka nozagto televizoru vīrs jau bija paspējis nodot kādā vietējā lombardā. Izmeklēšana turpinās.

Izmeklē zādzības Turku un Jersikas pagastā

5. martā Līvānu novada Turku pagastā pagaidām nenoskaidrotas personas, uzlauzot kādu šķūni, nozaga dažādus metāla izstrādājumus un saimniecības mantas, tajā skaitā daudz ko vērtīgu — traktora plaujmašīnu, traktora piekabi un ragavas, čuguna katlus un citas lietas. Materiālā zaudējuma apmēri tiek noskaidroti. Uzsākts kriminālprocess, notiek izmeklēšana.

Līdzīga zādzība reģistrēta arī Līvānu novada Jersikas pagastā. Saimnieks konstatēja, ka laikā no 3. līdz 5. martam, uzlauzot sienas dēļus, notikusi iekļūšana viņam piederošajā šķūnī, kur nozagtas lauksaimniecības tehnikas rezerves daļas. Materiālā zaudējuma apmēri tiek noskaidroti. Uzsākts kriminālprocess.

Auto sadursmē cilvēki nav cietuši

Policija informē, ka 9. martā Preiļos, Viļānu ielā, 1991. gadā dzimis vīrietis, vadot automašīnu Audi, nepalaida pa galveno ceļu braucošo automašīnu Toyota. Notikušajā sadursmē cilvēki nav cietuši, toties bojātas abas automašīnas. Sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

Aktualitātes — zādzības no veikaliem

3. martā Preiļos veikalā kāds 1978. gadā dzimis vīrietis *aizmirsis* norēķināties par paņemto preci — pudeli ar degvīnu. Uzsākts kriminālprocess.

4. martā reģistrēta līdzīga situācija. Veikalā Preiļos nozagtas preces — alkohols un pārtikas produkti. Šajā gadījumā vainīgais bijis 1984. gadā dzimis vīrietis. Līdzīgi kā iepriekšminētajā zādzībā uzsākts kriminālprocess.

5. martā Līvānos kādā veikalā pagaidām nenoskaidrots vīrietis sabojāja kosmētiskā līdzekļa (tualetes ūdens) pudelīti piecu latu vērtībā un aizbēga no notikuma vietas.

5. martā Preiļos kāds 1952. gadā dzimis vīrietis veikalā nenorēķinājās par paņemto preci — pudeli degvīna. Policija vainīgo aizturēja, uzsākts kriminālprocess. Viņam sastādīts arī administratīvā pārkāpuma protokols par alkoholisko dzērienu lietošanu sabiedriskā vietā.

Var piemērot administratīvo arestu

5. martā Preiļos, Daugavpils ielā, policija aizturēja 1982. gadā dzimušu vīrieti, kurš atradās uz ielas alkohola reibumā atkārtoti gada laikā. Tas nozīmē, ka šo pārkāpumu tagad izskatīs tiesa un viņam var piemērot administratīvo arestu.

Atklāja velosipēda zagli Stabulniekos

7. martā Riebiņu novada Stabulniekos kāds vīrietis konstatēja, ka uzlauzts viņam piederošais šķūnis — uzlauzta piekaramā atslēga un iekļūts telpā. Īpašniekam nozagts sporta velosipēds. Par notikušo uzsākts kriminālprocess, uzsākta izmeklēšana. Tās pašas dienas laikā policijas darbinieki noskaidroja, ka vainīgais varētu būt 1994. gadā dzimis jauniešs. Pie viņa atrada zagto velosipēdu. Pūsis policijai bija zināms jau iepriekš saistībā ar citām zādzībām.

Lietot grādīgos uz ielas nedrīkst

8. martā sastādīti divi administratīvo pārkāpumu protokoli Līvānos, Rīgas ielā, 1990. un 1987. gadā dzimušiem vīriešiem, kuri atradās sabiedriskā vietā ar atvērtām alus pudelēm rokās. Kā zināms, likums nepieļauj alkoholisko dzērienu lietošanu sabiedriskā vietā. Turpat Līvānos, Krustpils ielā, 1957. gadā dzimušu vīrieti policisti pieķēra, atrodoties uz ielas alkohola reibumā. Arī viņam sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

Velosipēdistis brauca dzērumā

Aktuāla problēma, tuvojoties pavasarim, kļūst tas, ka arvien biežāk uz ielām un ceļiem parādās velosipēdisti. Policijas pārstāve informē, ka 3. martā Preiļos, Daugavpils ielā, 1970. gadā dzimis velosipēda vadītājs aizturēts alkohola reibumā. Izpilotajā gaisā viņam konstatēts 2,22 promiles liels reibums.

Autovadītājs no Lietuvas mēģināja piekukuļot Latvijas policistu

2. martā Daugavpils novada Sventes pagastā Kriminālpolīcijas biroja darbinieki, veicot profilaktisko reidu ciņā pret kukuļdošanu, aizturēja 1979. gadā dzimušu Lietuvas Republikas pilsoni, kurš vadīja smago automašīnu un bija apturēts par ātruma pārsniegšanu. Lai izvairītos no administratīvā soda, lietuvietis piedāvāja policijas darbiniekam kukuli 20 eiro apmērā. Uzsākts kriminālprocess pēc Krimināllikuma 323. panta 1. daļas.

Aizdomās par laupīšanām aizturēts agrāk tiesāts vīrietis

Rēzeknes iecirkņa policijas darbinieki, veicot izmeklēšanu par divām laupīšanām uzsāktajos kriminālprocesos, noskaidroja un aizturēja iespējamo laupītāju. 1989. gadā dzimis vīrietis tiek turēts aizdomās par 21. februārī veikto laupīšanu Rēzeknē, Miera ielā, kad desmitgadīgai meitenei tika nolaupīts mobilais telefons, un par 29. februārī veikto laupīšanu Viļānu ielā, kad 27 gadus vecai sievietei nolaupīts mobilais telefons. Abas laupīšanas veiktas gaišā dienas laikā, abos gadījumos upuriem vīrietis draudējās ar nazi.

A. Laizāne piebilst, ka aizturētais tikai šī gada janvārī atbrīvojies no ieslodzījuma, kur izcīnīja sodu par zādzībām. Viens nolaupītais telefons tika atrasts lombardā. Izmeklēšana turpinās.

Ludzā zagli gatavoja zāles plaujai

6. martā kāds Ludzā iedzīvotājs konstatēja, ka ir uzlauzts viņam piederošais šķūnis un nozagta zāles plaujamā mašīna. Garnadži iekļuvuši telpā, uzlauzot piekaramo atslēgu. Saimnieks lēš, ka viņam nodarīts materiālais zaudējums aptuveni 40 latu apmērā. Policijā uzsākts kriminālprocess, notiek izmeklēšana.

Laupītāji maskās, ar nazi un šaujameroci

Svētku diena, 8. marts, nebijis par šķērslī laupītājiem Rēzeknē. Policija informē, ka ap pulksten 4.20 kādā Rēzeknes veikalā ieradās divi pagaidām nenoskaidroti vīrieši maskās. Piedraudot pārdevējai ar nazi un šaujamerociem līdzīgu priekšmetu, viņi no kases nolaupīja 147 latus. Par laupīšanu uzsākts kriminālprocess. Policija veic izmeklēšanu.

Neesiet vieglprātīgi, neatstājiet automašīnā dokumentus

7. martā kāds Rēzeknes iedzīvotājs konstatēja, ka viņam piederošajai automašīnai, kas bija novietota stāvēšanai uz ielas, izsists priekšējais stikls un no seļona nozagti dažādi dokumenti — pase, vadītāja apliecība, transportlīdzekļa reģistrācijas apliecība. Par zādzību uzsākts kriminālprocess, notiek izmeklēšana.

Policija visiem transportlīdzekļu īpašniekiem atgādina — **NEKAD neatstājiet un neglabājiet savā automašīnā dokumentus vai citas vērtīgas mantas! Automašīna nav seifs!**

Ludzā atklātas zādzības un aizturēti iespējamie zagli

Jau ziņots par to, ka 25. februārī policija saņēma informāciju par zādzību Ludzā. No kādas neapdzīvotas ēkas nozagtas mantas, bet daudzas citas mantas sabojātas. Garnadžu guvums bija apkures radiatori, elektroskaitītāji, elektrības vadi. Nodarītā materiālā zaudējuma apmērs tiek noskaidrots.

Veicot izmeklēšanu uzsāktajā kriminālprocesā, noskaidrots, ka zādzība veikta no bijušās tipogrāfijas ēkas, kas nav apsargāta. Garnadži, izkomplektējot apkures sistēmu un darbgaldus, nozaga metāla izstrādājumus. Zādzības rezultātā tika nodarīts materiālais zaudējums aptuveni 17 000 latu apmērā. Izmeklēšanas rezultātā policijas darbinieki noskaidroja, ka ar minēto zādzību saistītas trīs personas. Divi zagli (dzimuši 1990. un 1981. gadā) aizturēti Kriminālprocesa likuma 264. panta kārtībā un savu vainu atzīst. Arī zagtās mantas atrastas vietējā metālūžņu uzpirkšanas punktā. Izmeklēšana turpinās.

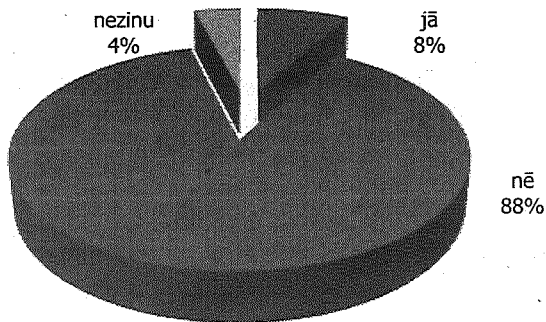
Policija ziņo, ka 6. martā Ludzā kāds vīrietis konstatējis, ka uzlauzts viņam piederošais šķūnis un nozagta plaujamā mašīna. Turpinot izmeklēšanu, policija noskaidroja trīs aizdomās turamās personas — 29, 21 un 19 gadus vecus vīriešus. Viņus turpina pārbaudīt arī saistībā ar vairākiem citiem zādzību gadījumiem. Zināms, ka visi jau agrāk bijuši policijas redzeslokā par analogiskiem noziegumiem. Izmeklēšana turpinās.

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes informācija

Aptaujas rezultāti internetā

(no 5. līdz 11. martam)

**Vai atbalstāt vecuma robežas celšanu, lai dotos
pelnītā pensijā?**

«Novadnieka» interneta mājas lapā www.novadnieks.lv izsludinātās interaktīvās aptaujas balsojuma rezultātu diagramma.

NOVADNIEKS

RUBRIKAS: DAŽĀDI, PĒRK, PĀRDOD,
MAINA, MEKLĒJU DARBU.

PRIVĀTSLUDINĀJUMS (maksas).

Rubrika _____

Derīgs līdz 15. martam.

T	ā	l	r	.																
---	---	---	---	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Aizpildīšanas noteikums:
viena rūtiņa — viena zīme.

Iesniedzēja vārds, uzvārds _____

Adrese, tālr. _____

Vai sludinājumu ievietot interneta mājas lapā? Jā Nē

Sludinājumus «Novadniekā»
pieņem Preiļos, Brīvības ielā
14. Tālr./fakss 653-07057.

Maksa Ls 0,40 (ar PVN).

Jāiesniedz tikai laikrakstā publicētais kupons, kopētus un pa faksu sūtītus nepieņemsim.

**DZĪVOSIM SASKAŅĀ
AR MĒNESS RITMU**

No 15. līdz 21. martam **diļstošs** Mēness. IV Mēness fāze. 15., 16. martā Mēness atradīsies Mežāža zīmē. 17., 18., 19. martā Mēness atradīsies Ūdensvīra zīmē. 20., 21. martā Mēness pāries Zivju zīmē.

15. martā ir 23. Mēness diena. 16. martā — 24. Mēness diena utt.

Mēness dienas

23. diena

Sarežģīta diena. Brūķ iesīkstējušais, savu laiku pārdzīvojušais. Diena piemērota projektu pabeigšanai. Pabeigti darbi, darījumi vēl ilgi nes bagātīgus augļus. Bet diena nav piemērota nopietniem jauniesākumiem. Šajā dienā cilvēki kļūst vairāk nekā parasti, iespējamās provokācijas, grūti veidojas attiecības ar pūli. Ja iespējams, nav ieteicamas ķirurģiskas operācijas, sēdošs režīms. Ieteicamas kustības, vingrošana. Uzturā vēlami piena produkti, biežpiens.

24. diena

Aktīva diena. Ieteicams daudz strādāt, piemērota diena iesāktu darbu turpināšanai. Var sākt celtniecības darbus, likt mājas pamatus. Ieteicams darbs ar enerģijām. Ieteicams praktizēt jogas vingrinājumus. Diena piemērota netradicionālās medicīnas, dziedniecības pasākumiem. Var uzsākt medicīnas rehabilitācijas pasākumus (pēc traumām). Sliktas pašsajūtas gadījumā ieteicams daudz gulēt — miegs šajā dienā ļoti spirdzina. Veseli cilvēki šajā dienā var nodot asinis.

25. diena

Pasīva diena. Mistiska, noslēpumaina. Nejaušu sakrītību diena. Nejaušas sakrītības ir zīmes mūsu likteņa ceļā. Mentālās maģijas diena — domtēlu materializācijas diena. Ieteicama domas koncentrēšana, pārdomu, iztēles laiks. Ieteicams strādāt ar intuíciju, apziņu. Zilēšanas diena. Var plānot atslodzes dienu — tas stimulēs radošās spējas. Ieteicama viegla pārtika, nav ieteicams alkohols, nikotīns, kā arī ausu caurduršana.

26. diena

Ieteicams kolektīvs darbs. Tiesa, cilvēki ir kildīgi. Šajā dienā var plānot kosmetoloģiska rakstura procedūras, operācijas sejas defektu novēršanai, sevišķi, ja Mēness ir Svaru zīmē. Ieteicamas dažādas sejas maskas. Piemērota diena masāžai. Uzturā ieteicamas dzērvenes, dažādi lapu un dārzeņu salāti. Nav piemērota nopietniem jauniesākumiem.

27. diena

Mistiska, noslēpumaina diena. Piemērota apslēptu dārgumu meklēšanai (kā burtiskā, tā pārnēstā nozīmē). Meditācijai piemērota diena. Ieteicams klausīties meditatīvu mūziku. Piemērota diena mūzikas terapijai. Cilvēku bieži pārņem nostalgiskas, sentimentālas izjūtas. Domai trūkst precizitātes, konkrētības. Nav ieteicams plānot ļoti svarīgus pasākumus, kur nepieciešama konkrēta, precīza domāšana. Intuívīvu nojausmu diena. Bet diena nav piemērota hipnozes seansiem, jāvairās no hipnotiskas, sugestīvas ietekmes. Diena nav piemērota kāzu ceremonijās, bildināšanai. Ieteicams būt dzimto vietu, dzimtas zemes tuvumā. Nav piemērota asins nodošanai.

28. diena

Ieteicams iedziļināties sevī. Garīgas apskaidrības diena. Ieteicams meditēt. Ieteicams izdarīt aizvadītā mēneša rezumējumu. Diena piemērota, lai sāktu mājas, dzīvokļa remontu. Tomēr galvenā dienas ievirze — noteikta Mēness cikla noslēgums. Var būt organisma spēku, enerģētikas kritums. Nav ieteicama pārtieka slodze.

29. diena

Sarežģīta, kritiska diena. Spēku, enerģijas kritums. Var būt slikta pašsajūta. Slimībām bieži karmisks raksturs. Kļūdainas, neprecīzas, maldīgas intuícijas diena. Ieteicams darīt ikdienas darbu, iet savās parastajās gaitās. Nav piemērota jauniem iesākumiem. Var tīrīt māju, ravēt nezāles (kā burtiskā, tā pārnēstā nozīmē). Ieteicama dzīvas uguns klātesamība — svece, eļļas lampa, kamīns, ugunskurs. Ieteicams kadiķis, tā kvēpināšana. Ja situācija pieļauj, šajā dienā nevajadzētu plānot ārstēšanas kursa uzsākumu. Uzturā ieteicams vairāk nekā parasti lietot maizi, dziedzētus graudus.

30. diena

Bieži nav, bieži ir īsa diena. Piedošanas diena, secinājumu diena. Labdarības, palīdzības diena. Ieteicams lasīt garīgus tekstus, meditēt.

Zināšanai

Uz robežas starp 29., 30. un 1. mēneša dienu var sākt garāku badošanās tūri. Ieteicama arī īsa — pusotru, divas, divarpus dienas gara atslodze. Šāda īsa atslodze uz 1. mēneša dienas robežas regulē svaru, bremzējot tā pieaugšanu.

15. martā ir labvēlīga diena visu kaitīgu ieradumu atmešanai. Līdz plkst. 5.30 no iepriekšējās dienas plkst. 21.50 ievērojām atslodzi, bet 12 stundas pēc tam uzturā lietojam viegli sagremojamu, liesu ēdienu.

16. un 17. marts — piemērots laiks skaistumkopšanai, ādas tīrīšanai, mīkstināšanai, sejas maskām, manikīram.

20. un 21. marts — īstais laiks ģenerāltīrīšanai — pareizā Mēness cikla dienā veikta, tā nodrošina ilgāku kārtību un svaigumu mājās. Vieglāku enerģētiku. Izmazgātā veļa ir tīrāka.

Tā kā Mēness cikls atkārtojas, Mēness dienu raksturojums vairs netiks publicēts. Lūdzam tos, kas interesējas un veido savu dzīvi, pielāgojoties Mēness ritmam, saglabāt publikācijas par Mēness dienām līdz gada beigām.

SPORTS

Preiļu mazie futbolisti — Ziemeļaustrumu reģiona uzvarētāji

● Prieku par uzvaru kopā ar futbolistiem daļa arī viņu treneris Imants Babris.

Latvijas jaunatnes telpu futbola Ziemeļaustrumu reģiona čempionāta spēles “E” grupas zēniem 6. martā notika Gulbenes novada Stāķu sporta namā. Preiļu BJSS komanda trenera Imanta Babra vadībā izcīnīja pirmo vietu un zelta godalgas. Komandā spēlēja Mikus Noviks, Rūdis Pastars, Ivo Haritonovs, Egīls Daukste, Vladislavs Stīvriņš, Lauris Riņčs, Ēriks Miezītis, Paula Liniņa, Ieva Adamoviča un Juliāns Stīvriņš. Spēļu rezultāti Varakļāni — Madona 0:3; Preiļi — Balvi 4:0; Balvi — Gulbene II 3:0; Madona — Gulbene II 6:0; Gulbene I — Preiļi 0:0; Gulbene II — Varakļāni 0:4; Balvi — Gulbene I 0:0. Pusfinālos Preiļi — Varakļāni 1:0 un Madona — Gulbene I 3:3(3:1). Spēle par trešo vietu Gulbene I — Varakļāni 1:0, finālā Preiļi — Madona 1:1(3:1). Labāko spēlētāju balvas saņēma Paula Liniņa (Preiļi); Markuss Stabulnieks (Madona); Arnolds Šķenders (Gulbene I); Jānis Kančs (Varakļāni); Daniels Saliņš (Balvi), Renārs Mičulis (Gulbene II).

A.Martusevičs

Pie durvīm klauvē “Ciruļputenis”

Kaut arī ziema vēl negrasās atdot savas pozīcijas, dienas ir kļuvušas krietni garākas un pie durvīm klauvē pavasaris. Preiļu novada skrējēju saimei jau sestā gadu aprīļa otrā sestdienā, šogad 14. aprīlis, asociējas ar tradicionālo un daudzviet sportistu vidū popularitāti iemantojušo skrējieni pa Preiļu pilsētas ielām “Ciruļputenis — 2012”. Arī šogad gaidām skriešanas aktivitāšu cienītājus ne tikai no Latgales reģiona, bet arī no tālākiem novadiem.

Ceram arī uz iepriekšējo gadu labvēļu — SEB bankas Preiļu filiāles, a/s “Preiļu siers”, a/s “Latgales piens”, kā arī SIA “Dija P” un “Arka Preiļi” — atbalstu. Uz saskriešanos Preiļu ielās!

L.Valdonis,
Preiļu novada sporta pasākumu organizators

Atbalstīsim Preiļu jaunās volejbolistes pašmāju spēlēs!

14. un 15. martā Preiļu bērnu un jauniešu sporta skolas zālē norisināsies Latvijas jaunatnes čempionāta 2. posma sacensības «A» vecuma grupas 1993./1994. dz.g. jauniešiem. Preiļos viesosies un par iekļūšanu čempionāta finālā cīnīsies Daugavpils bērnu un jauniešu sporta skolas, Rīgas volejbola skolas, Kuldīgas novada sporta skolas un Madonas bērnu un jauniešu sporta skolas komandas. Spēļu grafiks Preiļu volejbola komandai:
14. martā pulksten 12.30 Preiļi — Rīga; pulksten 15.30 Preiļi — Madona;

15. martā pulksten 10.00 Preiļi — Kuldīga; pulksten 13.00 Daugavpils — Preiļi. Aicinām aktīvi atbalstīt Preiļu bērnu un jauniešu sporta skolas volejbolistes, kam savās mājās ir dotas reālas iespējas iekļūt Latvijas jaunatnes čempionāta finālā piecīniekā. Optimismam ir pamats, jo mūsu meitenes ļoti labi aizvada iepriekšējos čempionāta posmus. Tikai pirmo divu vietu ieguvējas Preiļu posmā iegūs tiesības spēlēt finālā. Vēlam veiksmi un izturību! Lidzjutēji, šis būs augstas raudzes volejbols, tāpēc nāciet un atbalstiet savējas!

PREIĻU GALVENAJĀ BIBLIOTĒKĀ

Gatavojas ikgadējiem novadu Grāmatu svētkiem

Preiļu galvenās bibliotēkas un Lauku bibliotēku atbalsta biedrības rīkotie, ikgadējie, **Grāmatu svētki**, kas notiks jau 11. reizi pēc kārtas, šogad paredzēti **23. martā**, «Novadnieku» informēja bibliotēkas vadītājas pienākumu izpildītāja Ilona Skorodihina.

Pieaugušie tiek aicināti uz «Latvijas Avīzes» rīkoto publisko diskusiju par tēmu «Veselības aprūpe — iespējas, problēmas un risinājumi», kas sāksies pulksten 11.30. Pulksten 14.00 — tikšanās ar dzejnieci, publicisti, sabiedrisko darbinieci Andu Līci pasākumā «Un pārvēršas putnos vārdi...», bet pulksten 15.00 tikšanās «Ejot cauri dzīves likločiem» ar inženieri, skolotāju, žurnālisti un literāti Ingunu Baueri. Diskusija un tikšanās notiks Preiļu novada kultūras centra lielajā zālē. Savukārt pulksten 13.30 ikvienam Grāmatu svētku dalībniekam laukumā pie kultūras nama būs iespēja pacienāties ar spēcīgo Preiļu putru, par ko parūpēsies vietējā arodividusskola.

Bērniem un jauniešiem paredzētajā programmā atraktīvs pasākums «Joka pēc alfabēts» notiks Preiļu pirmsskolas izglītības iestādē «Pasaciņa», žurnāla «Ilustrēti Junioriem» erudīcijas konkurss kopā ar žurnāla veidotājiem un tikšanās ar grāmatu «Kurš viņu sapratīs» un «Kļūdas labojums» autori Ingunu Baueri Preiļu 1. pamatskolā. Preiļu Valsts ģimnāzijā paredzēta tikšanās ar ceļojumu grāmatu sērijas «15 jukušas avīs» autori Aiju Bley, kura ar fotogrāfijām, filmām un stāstiem iepazīstinās ar Uzbekistānu, Kirgizistānu, Tadžikistānu un Gruziju. Preiļu galvenajā bibliotēkā pulksten 15.00 notiks biedrības «Bērni bērniem» rīkotā pasaku pēcpusdienu.

Grāmatu svētku aktivitātes ielānotas arī kaimiņu novados. Riebiņu un Aglonas vidusskolās ciemosies jaunā autore Ilze Liliāna Muižzemiece, Livānu 2. vidusskolas skolēniem būs iespēja tikties ar bērnu grāmatu autoru un ilustratoru Vladimīru Novikovu.

Svētkos, kā ik gadus, ar saviem jauniešiem piedalīsies daudzas izdevniecības, bet noslēgumā notiks izloze «Veiksmīgais pircejs».

Grāmatu svētkus atbalsta Latvijas Valsts prezidents Andris Bērziņš, ES Eiropas Parlamenta informācijas birojs Latvijā, Latvijas Bērnu fonds, Preiļu novada domē, Preiļu arodividusskola, Zemessardzes 35. bataljons, kā arī politiskās partijas un uzņēmumi. Starp informatīvajiem atbalstītājiem ir laikraksts «Novadnieks».

Prezentēs grāmatu

Preiļu galvenās bibliotēkas otrā stāva lasītavā **16. martā** paredzēta jaunas grāmatas atvēršana. Tiks prezentēta Andra Griboškas grāmata «Kareivja gaitas latviešu leģionā». Prezentācijas sākums iecerēts pulksten 14.00.

SLUDINĀJUMI, LĪDZJŪTĪBAS

PĒRK METĀLLŪZŅUS, LIETOTU LAUKU TEHNIKU UN AUTO.

Griežam uz vietas, sveram.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 25969839.

PĀRDOD SĒKLAS un PĀRTIKAS KARTUPEĻUS

'Vineta', 'Laura', 'Marabella',
'Akapolo', 'Rivera', 'Fanse',
'Presto', 'Gala', 'Satina', 'Solists'.
Piegadājam mājās.
Tālr. 20070150.

Pērk mežu, jaunaudzes, ipašumus ar mežu un zemi.

Ātra samaksa un vienkārša dokumentu
noformēšana. SIA "Green Forest",
tālr. 29493384.

SIA Latvian Meat iepērk liellopus,

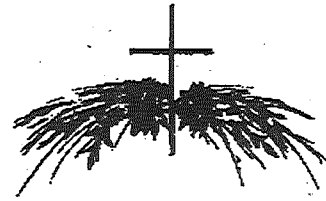
jaunlopus, zirkus, aitas.
Tālr. 29161121, Juris.

SIA „LATVIJAS GAĻA”
iepērk liellopus, aitas,
jaunlopus, zirkus.
Svari. Samaksa tūlītēja.
Tālr. 28761515.

Pārdod

kokveida ārstniecības aloju (7 gadi). Tālr.
65323748.

Mēs klusējot paliekam...
Vēji šalko un mierina mūs,
Bet tava vieta, kas bija šai dzīvē,
Ir, bija un vienmēr tava tik būs.
Izsakām dziļu līdzjutību
Vitolda KURSĪŠA piederīgajiem,
no viņa atvadoties.
MK "Jasmuiža"

Tev nogura dvēselīte
Šai saulē dzīvojojot...
Kad pavasara saule kausē
sniegu, mūžībā aizgājusi
mūsu ilggadēja dziedātāja
Marija DZENE, sērojam
kopā ar tuviniekiem.
Folkloras kopa "Vecvārkava"

Tādu smaīdu — mierīgu un siltu,
Tikai vienu — mātes — atceras.
Izsakām visdziļāko līdzjutību
Marijas DZENES
tuviniekiem, viņu smiltajā
pavados.
Mājas kaimiņi

Lielajā mierā nu iegāji klausīties
Mūžības dziesmu un klusumu.
Šinī pavasarī pa mūžības taku
aizgāja mūsu skolotāja
Marija DZENE. Skumju brīdī
izsakām visdziļāko
līdzjutību viņas ģimenei.
Vārkavas vidusskolas
kollektīvs

SIA AIBI iepērk liellopus,
jaunlopus, aitas, zirkus, cūkas.
Labas cenas. Samaksa tūlītēja. Svāri.
Tālr. 26142514, 20238990.

LPKS "Baltic Meat Standard"
iepērk liellopus, jaunlopus.
No 1. — 15. martam paaugstinātas
iepirkumu cenas. Samaksa tūlītēja.
Sver uz elektroniskajiem svariem.
Tālr. 20250289, 63354097.

Ar skumjām paziņojam, ka
11. martā mūžībā aizgājusi
mūsu māmuļa, ilggadēja
Vārkavas vidusskolas
skolotāja, folkloras kopas
"Vecvārkava" aktīva dalībniece
Marija DZENE.
Izvadīšana 15. martā pulksten
11.00 no Vārkavas
Romās katoļu baznīcas uz
Vārkavas kapiem.
Meita, dēls

Šonedēļ populārākie vārdi – Aija un Guntis

Kā rāda Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes (PMLP) apkopotā ledzīvotāju reģistra statistika, šonedēļ vārda svētkus svinēs kopskaitā 31 825 Latvijas iedzīvotāji. No kalendārā iekļautajiem personvārdiem šonedēļ vispopulārākais vārds ir **Aija** (7986), savukārt no vīriešu vārdiem – **Guntis** (6135).

12.03.2012. – 18.03.2012. vārda dienas svin:

Datums	Vārds	Skaits	T.s. dzimuši šogad	Rīga	Rīgas rajons	Citur Latvijā
12.03.	AIJA	7986	0	1833	787	Ogres raj. — 307
12.03.	AIVA	1210	0	157	94	Talsu raj. — 72
12.03.	AIVIS	1906	4	148	133	Tukuma raj. — 110
13.03.	ERNESTS	2065	26	614	261	Talsu raj. — 99
13.03.	BALVIS	9	0	1	0	Ventspils — 2
14.03.	MATILDE	176	1	43	9	Liepājas raj. — 12
14.03.	ULRIKA	101	0	31	16	Liepājas — 10
15.03.	AMILDA	2	0	0	1	
15.03.	AMALDA	7	0	4	0	
15.03.	IMALDA	6	0	1	1	
16.03.	GUNTIS	6135	6	981	512	Talsu raj. — 290
16.03.	GUNTARS	3969	0	659	322	Cēsu raj. — 163
16.03.	GUNTRIS	7	0	1	1	
17.03.	GERTRŪDE	176	0	71	17	Daugavpils — 17
17.03.	GERDA	551	8	184	67	Talsu raj. — 33
18.03.	ILONA	7291	0	2458	622	Daugavpils — 460
18.03.	ADELĪNA	228	1	56	27	Talsu raj. — 12

Pavasariģi salāti katrai nedēļas dienai

Burkānu salāti ar selerijām un puraviem

Ar smalko rīvi sasmalcina burkānus, selerijas sakni (attiecības 2 : 1). Smalki sagriež purava zaļo galu (var izmantot arī uz palodzes saaugušus sīpollokus). Uzspiež sulu no puscitrona vai pārlej ar «Spilvas» salātu (citronu) mērci. Var piegriezt ābolu vai svaigu gurķi.

Sarkanās bietes ar upeņu sulu un sēkliņām

100 gramu sarkano biešu sarīvē ar smalko rīvi. Pārlej ar 50 gramu upeņu vai dzērveņu sulas, pieber šķipsnu sāls un cukura. Ļauj vienu stundu ievilkties. Pirms pasniegšanas pārkaisa ar grauzdētām saulespuķu sēkliņām.

Kāposti ar apelsīniem

Pusi sarkanā galviņkāposta smalki saēvelē. Bļodā (bez sāls!) sadauza ar stampiņu. Piegriež divus nomizotus

apelsīnus, divus ābolus, vienu banānu, rozīnes vai žāvētas melnās plūmes, sasmalcinātus riekstus vai grauzdētas saulespuķu sēkliņas. Ļauj apmēram stundu pastāvēt, tad salāti kļūst sulīgāki. Nav nepieciešams ne sāls, ne cukurs, ne mērce. Pavasariģi svaiga garša.

Skābēti kāposti ar bietēm

300 gramu skābētu kāpostu pievieno nelielu sakapātu sīpolu un vienu rupjās skaidās sarīvētu vārītu bieti. Var ēst bez piedevas vai sajaukt ar majonēzi vai skābu krējumu.

Pupiņas ar dārzeņiem

200 gramus mērcētu pupiņu novāra un atdzesē. Pievieno 200 gramus sagrieztu svaigu gurķu, 200 gramus tomātu, vienu papriku, vienu sīpolu, kārbīņu konservētas kukurūzas, sāli. Arī šiem krāsainajiem salātiem nav nepieciešama mērce, jo dārzeņi ir sulīgi.

Augļu salāti ar sēkliņām un medu

Stikla traukā sagriež trīs nomizotus apelsīnus, trīs ābolus, divus banānus, divus bumbierus, 30 vīnogas, ko pārdala uz pusēm, divus nomizotus kivi. Var pievienot plūmes vai ķiršus no kompota. Pieber grauzdētas saulespuķu sēklas vai sakapātus valriekstus, pārlej ar divām ēdamkarotēm izkausēta medus.

Lakšu un skābeņu salāti

Lakši ir sīpolaugi, kas piesaulītē aprīļa sākumā dzen sulīgas, zaļas lapas. Tās ir ēdamas līdz auga uzziēdēšanai, garšo pēc ķiploka, sīpollokiem un lapu salātiem vienlaikus. Vērtīgs augs, jo bagāts ar fitoncīdiem.

Pāris sauju lakšu lapu saplucina vai sagriež kopā ar tādu pašu daudzumu pirmo skābeņu. Pārlej ar kādu salātu mērci vai samaisa ar skābu krējumu vai paniņām, pieber sāli.